

ماهنامه اقتصادی " نگاه مدار "

اهم اخبار اقتصادی جهان

بازار پول

مرکز مبادله ارز و طلای ایران

نرخ بهره و سیاست‌های پولی

بازار بدهی و تامین مالی

صندوق‌های سرمایه‌گذاری

شرکت سرمایه‌گذاری مدیریت سرمایه مدار

اسفند ماه ۱۴۰۲ | سال اول | شماره ۷

شرکت سرمایه‌گذاری
مدیریت سرمایه
مدار

اسفند ماه ۱۴۰۲ | سال اول | شماره ۷

فهرست مطالب

۳	اهم اخبار و شاخص‌های اقتصادی جهان
۳	اخبار اقتصادی "ایالات متحده"
۱۰	اخبار اقتصادی "ناحیه یورو"
۱۲	اخبار اقتصادی "چین"
۱۳	اقتصاد ایران
۱۳	شاخص‌های کلان اقتصادی
۱۸	مرکز مبادله ارز و طلای ایران
۲۵	بررسی بازار بین بانکی
۳۷	آمار حراج‌های دولتی
۴۳	تأمین مالی از طریق بازار سرمایه
۴۳	تأمین مالی از طریق انتشار اوراق بدهی
۴۷	تأمین مالی از طریق انتشار اوراق سرمایه‌ای
۵۰	صندوق‌های سرمایه‌گذاری

تلفن: ۰۲۱ - ۲۶۲۵۴۳۲۸

فکس: ۰۲۱ - ۲۶۲۵۸۶۴۷

نشانی: تهران، میدان شهید باهنر، خیابان شهید باهنر، پلاک ۶۳، ساختمان

بانک ملی ایران، طبقه اول

صندوق پستی: ۱۹۷۸۶۴۸۴۹۰

پایگاه اینترنتی: www.mcmic.ir

پست الکترونیک: info@mcmic.ir

نام شرکت: سرمایه‌گذاری مدیریت سرمایه مدار (گروه مالی بانک ملی ایران)

تهیه شده توسط: واحد ابزارهای نوین مالی

تاریخ انتشار: ۸ فروردین ماه ۱۴۰۳

اهم اخبار و شاخص‌های اقتصادی جهان

ایالات متحده

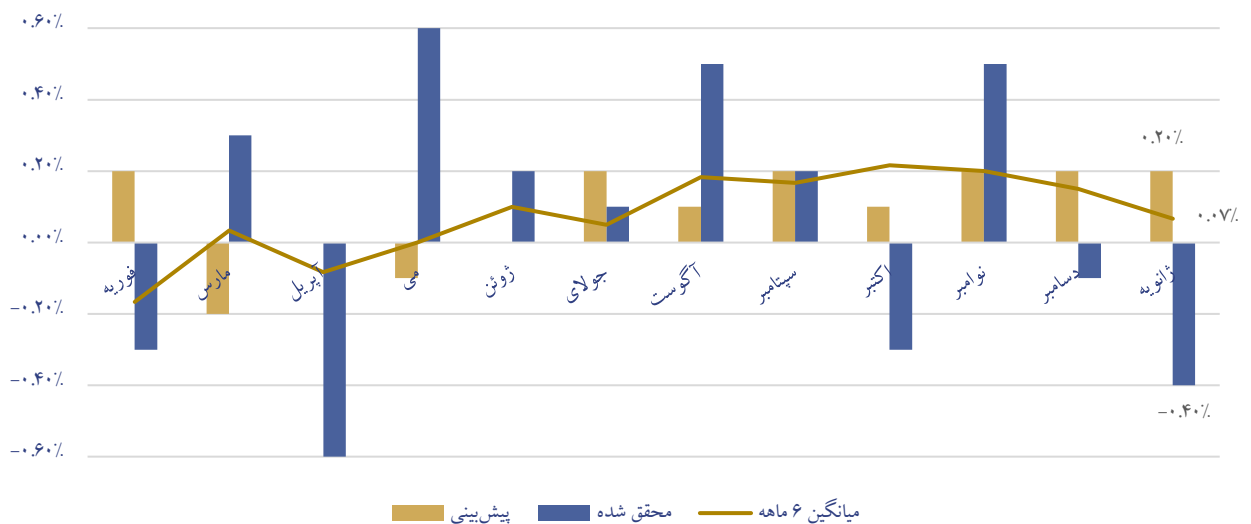
ناحیه یورو

چین

ایالات متحده (اهم اخبار و شاخص‌های اقتصادی)

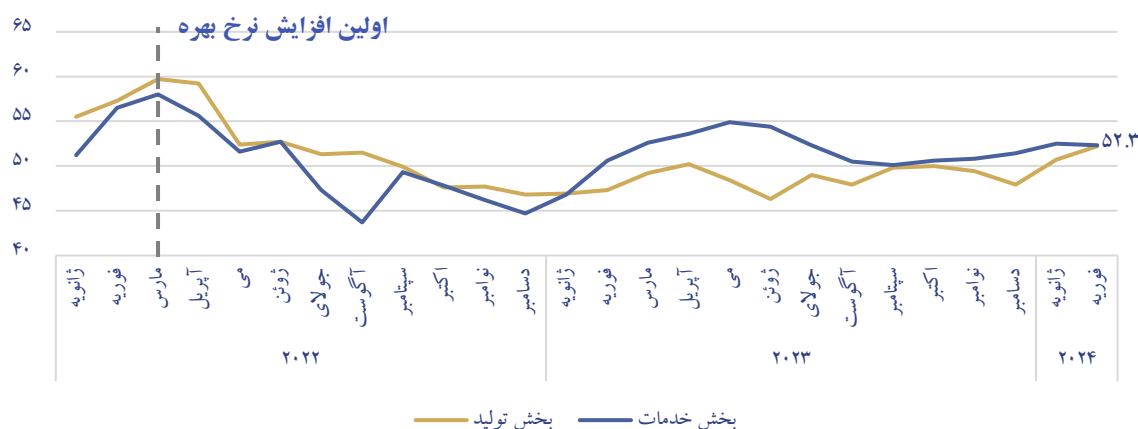
▲ **Core Durable Goods Orders:** سفارشات اصلی کالاهای بادوام، تغییر در ارزش کل سفارش‌های جدید کالاهای تولیدی بادوام (به استثنای اقلام حمل‌ونقل) را اندازه‌گیری می‌کند. از آنجایی که سفارشات هواپیما بسیار پرنوسان است، در این شاخص در نظر گرفته نشده است. افزایش و یا بیشتر از مقدار پیش‌بینی بودن این شاخص، نشان‌دهنده افزایش فعالیت‌های تولیدی است که تأثیری مثبت بر روی شاخص دلار دارد. این شاخص در ماه ژانویه و دسامبر روندی کاهشی داشته و میانگین ۶ ماهه آن به عدد ۰.۰۷ درصد رسیده که نسبت به سقف ماه اکتبر، ۰.۲۲ درصد کاهش داشته است و نشان‌دهنده تعدیل تقاضا در این حوزه می‌باشد.

▲ **Consumer confidence:** این شاخص که سطح اعتماد مصرف‌کننده به فعالیت‌های اقتصادی را اندازه‌گیری می‌کند، یک شاخص پیشرو است؛ زیرا می‌تواند مخارج مصرف‌کننده که نقش عمده‌ای بر کل فعالیت اقتصادی دارد را پیش‌بینی نماید. قرائت‌های بالاتر نشان‌دهنده خوش‌بینی بیشتر مصرف‌کننده است. این شاخص در ماه فوریه ۱۰۶.۷ و کمتر از پیش‌بینی (۱۱۴.۸) و ماه ژانویه (۱۱۰.۹) بود و نشانگر کاهش خوش‌بینی مصرف‌کنندگان است.

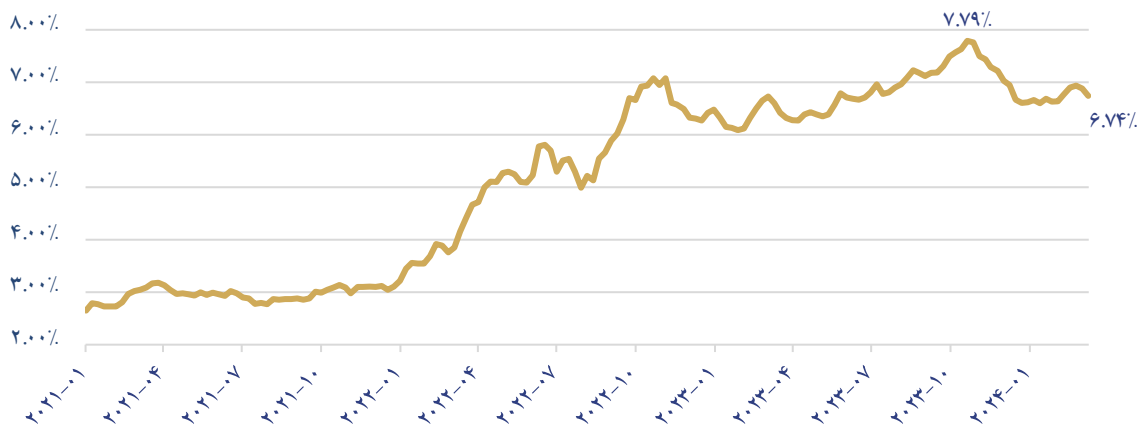
ایالات متحده (اخبار و شاخص‌های اقتصادی)

▲ **Purchasing Managers Index (PMI):** شاخص مدیران خرید بخش تولیدی، سطح فعالیت مدیران خرید در بخش تولید را اندازه‌گیری می‌کند. قرائت بالای ۵۰ نشان‌دهنده انبساط و کمتر از ۵۰ نشان‌دهنده انقباض در اقتصاد است. این شاخص در ماه فوریه به عدد ۵۲.۵ افزایش داشته است که از پیش‌بینی انتشار اولیه (۵۰.۵)، پیش‌بینی نهایی (۵۱.۵) و از ماه قبل (۵۰.۷) بیشتر بوده است. اما در بخش خدمات این شاخص در فوریه به ۵۲.۳ کاهش یافته که از پیش‌بینی برآورد اولیه (۵۲.۴) کمتر بوده و نسبت به ماه قبل (۵۲.۵) نیز کاهش داشته است. براساس این آمار، اقتصاد آمریکا در سه ماه گذشته در بخش تولید شاهد رشد و در بخش خدمات شاهد تعدیل بوده است.

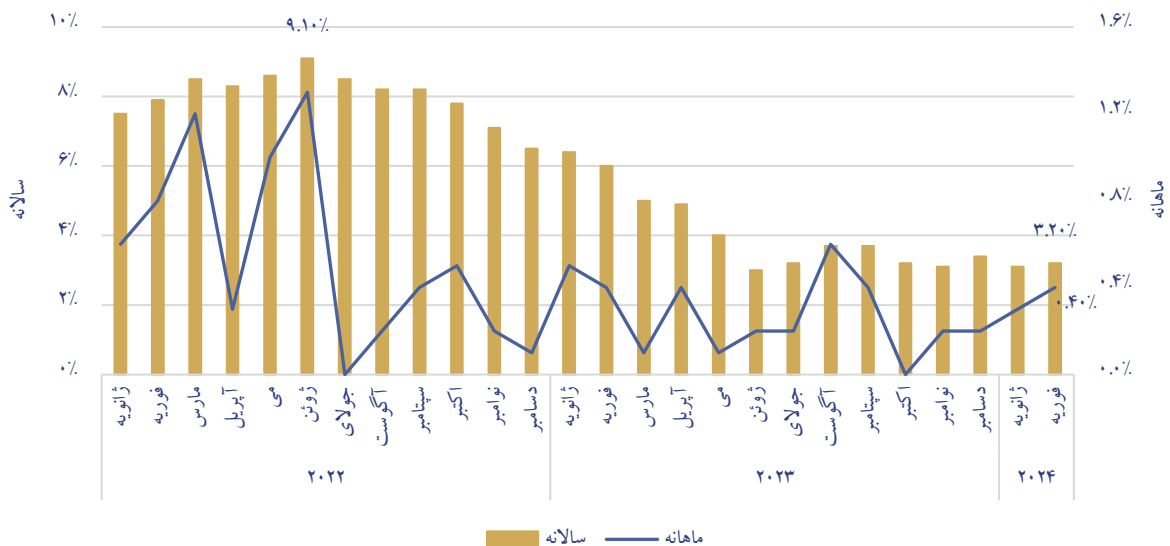
▲ **New Home Sales:** این شاخص که تعداد خانه‌های جدید فروش رفته طی یک ماه (نرمالایزشده به صورت سالانه) را نشان می‌دهد، در ماه ژانویه با افزایش ۱۰ هزار واحدی به ۶۶۱ هزار عدد رسید و در محدوده معمولی می‌باشد.

▲ یکی از عوامل مؤثر بر تمایل افراد به خرید خانه نرخ بهره وام‌های رهنی است. نرخ وام رهنی ۳۰ ساله که از ابتدای ۲۰۲۲ تا پایان اکتبر ۲۰۲۳ از ۲.۶۵ تا ۷.۷۹ درصد افزایش داشت، در پایان هفته دوم مارس به ۶.۷۴ درصد کاهش پیدا کرد. کاهش نرخ وام رهنی از طرفی باعث افزایش تقاضا برای خانه اولی‌ها می‌شود و از طرفی به دلیل کاهش نرخ تأمین مالی، قسمت عرضه را نیز بهبود می‌بخشد. البته با کاهش این نرخ وام می‌توان به افزایش معاملات مسکن و در نتیجه افزایش تولید و عرضه امیدوار بود که می‌تواند به فرود نرم اقتصاد آمریکا کمک کند.

ایالات متحده (اهم اخبار و شاخص‌های اقتصادی)

▲ **Consumer Price Index (CPI):** شاخص قیمت مصرف‌کننده در ماه فوریه (به صورت سالانه) با افزایش ۰.۱ درصدی نسبت به ماه قبل، به ۳.۲ درصد رسید که بالاتر از پیش‌بینی ۳.۱ درصدی بود. بالاترین سطح رشد این شاخص، ۹.۱ درصد در ژوئن ۲۰۲۲ بوده است. رشد ماهانه این شاخص نیز ۰.۴ درصد بوده که نسبت به ماه قبل افزایش ۰.۱ درصدی را نشان می‌دهد. این شاخص به صورت تجمعی و مرکب در طول ۶ ماه گذشته رشد ۱.۵ درصدی و به صورت سالانه شده رشد ۳.۰ درصدی داشته است.

▲ **Core PCE Price Index MoM:** این شاخص تغییرات قیمت کالاها و خدمات خریداری شده توسط مصرف‌کنندگان به منظور مصرف (به استثنای اقلام پرنوسان غذا و انرژی) را اندازه‌گیری می‌کند و یک راه کلیدی برای اندازه‌گیری تغییرات در روند خرید و تورم است. شاخص مذکور در ماه ژانویه برابر پیش‌بینی‌ها و معادل ۰.۴ درصد بود. همچنین رشد این شاخص در طول ۶ ماه گذشته به صورت تجمعی و مرکب شده (معادل سالانه) حدوداً برابر ۲.۲٪ می‌باشد، لازم به ذکر است که این مقدار در ماه گذشته برابر ۲٪ بوده است. با توجه به اینکه معیار تصمیم‌گیری فدرال رزرو بیشتر متمایل به Core PCE است، بنابراین می‌توان گفت باینکه آن‌ها به هدف خود مبنی بر تورم ۲ درصد نزدیک شده‌اند اما در دو ماه گذشته برای ادامه این روند دچار مشکل شده‌اند، برای تحلیل بهتر باید منتظر داده ماه آینده بود.

▲ **Producer Price Index (PPI) MoM:** شاخص قیمت تولیدکننده، تغییر در قیمت کالاهای فروخته‌شده توسط تولیدکنندگان را اندازه‌گیری می‌کند. این شاخص که می‌تواند اندیکاتور پیشگو از تورم مصرف‌کننده باشد، در ماه فوریه به عدد ۰.۶ درصد افزایش یافت و از پیش‌بینی ۰.۳ درصدی نیز بیشتر بوده است.

▲ **Core Retail Sales MoM:** این شاخص تغییر در ارزش کل فروش در سطح خرده‌فروشی ایالات متحده (به استثنای خودرو) را اندازه‌گیری می‌کند و نشان‌دهنده هزینه مصرف‌کننده و سرعت رشد اقتصاد است. در ماه فوریه این شاخص برخلاف پیش‌بینی افزایش ۰.۵ درصدی، صرفاً افزایش ۰.۳ درصدی داشته است. با توجه به عملکرد ضعیف دو ماه گذشته (فوریه و ژانویه)، می‌توان گفت تقاضا در این قسمت تعدیل شده است.

بازار نیروی کار ایالات متحده

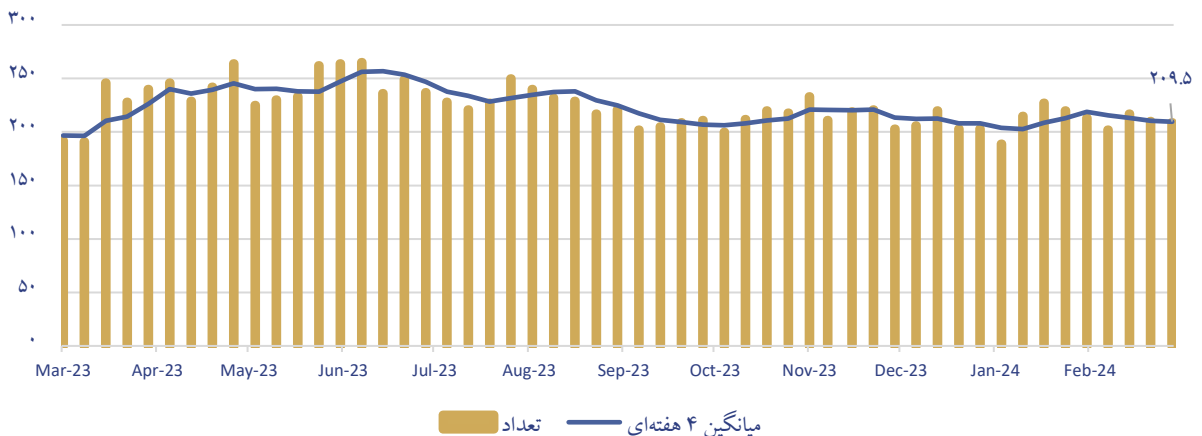
▲ **JOLTs Job Openings:** افزایش این شاخص که تعداد شغل‌های باز در آخرین روز کاری ماه را اندازه‌گیری می‌کند، می‌تواند نشان‌دهنده رشد اقتصادی و مصرف بیشتر خانوار باشد. شاخص تعداد شغل‌های باز از ۸۸۹ میلیون شغل در ماه دسامبر، به ۸۸۶ میلیون شغل در ماه ژانویه رسیده است و بیشتر از پیش‌بینی ۸۸۰ میلیونی بود. با توجه به آخرین داده‌ها به نظر می‌رسد دیدگاه بنگاه‌ها نسبت به رشد اقتصادی و بازار کار تعدیل شده است اما کماکان این اعداد، اعداد بالایی برای بازار کار محسوب می‌شوند.

▲ **Average Hourly Earnings:** شاخص میانگین درآمد ساعتی تغییر در مبلغی است که بنگاه‌ها (بدون احتساب بخش کشاورزی) به نیروی کار پرداخت می‌کنند. این شاخص در ماه فوریه کمتر از پیش‌بینی (۰.۲) بود و ۰.۱ درصد افزایش یافت. رشد شاخص میانگین درآمد ساعتی در این ماه جزو کمترین رشد‌ها از نیمه دوم ۲۰۲۱ بوده است. این شاخص به صورت تجمعی و مرکب در ۶ ماه گذشته رشد ۱.۹۱ درصدی و در بعد سالانه رشد ۳.۸۶ درصدی داشته است.

▲ **Nonfarm Payrolls:** این شاخص که تغییر تعداد افراد شاغل (به استثنای صنعت کشاورزی) در ماه مورد نظر را اندازه‌گیری می‌کند، در ماه فوریه ۲۷۵ هزار نفر بوده و از ماه ژانویه (۲۲۹ هزار) و همچنین پیش‌بینی‌ها (۱۹۸ هزار) بیشتر بوده است.

▲ **Unemployment Rate:** نرخ بیکاری برای ماه فوریه به سطح ۳.۹ افزایش یافته است که از پیش‌بینی ۳.۷ درصدی و نرخ ۳ ماه گذشته (۳.۷ درصد) بهتر بوده است.

▲ **Initial Jobless Claims:** میانگین ۴ هفته‌ای به عدد ۲۰۹ هزار واحد رسیده است و در شاخص مدعیان بیکاری، تعداد افرادی را که برای اولین بار در هفته قبل از انتشار شاخص، برای بیمه بیکاری ثبت‌نام کرده‌اند، اندازه‌گیری می‌کند. این شاخص نوسان زیادی داشته و باید در کنار موارد دیگر تحلیل شود؛ اما در حال حاضر در سطح معقولی قرار دارد که نشان از رکود ندارد.

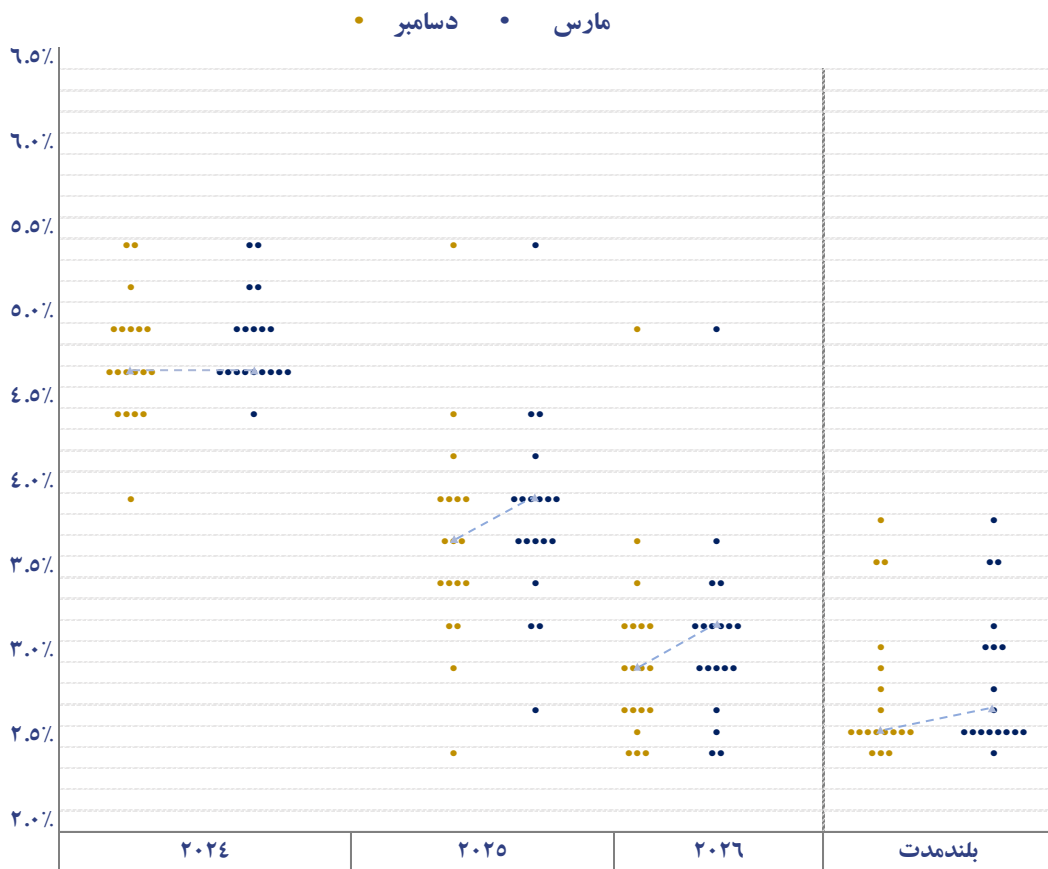

▲ در مجموع طبق آمار منتشر شده، به نظر می‌رسد بازار کار ایالات متحده رو به تعادل پیش می‌رود.

نمودار نقطه‌ای پیش‌بینی نرخ بهره توسط اعضای فدرال رزرو (Dot Plot)

▲ طبق نمودار نقطه‌ای منتشر شده توسط فدرال رزرو، در جلسه ۲۰ مارس، اعضای فدرال رزرو کماکان به سه پله کاهش ۰.۲۵ درصدی نرخ بهره تا پایان ۲۰۲۴ امید دارند، البته پیش‌بینی آن‌ها از نرخ بهره در پایان ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ یک پله افزایش داشته است.

▲ در مجموع به نظر می‌رسد فدرال رزرو کماکان دیدگاه کاهش نسبت به نرخ بهره دارد.

جمع‌بندی وضعیت اقتصادی ایالات متحده

▲ اقتصاد ایالات متحده با اینکه در سال ۲۰۲۳ توانست روند خوبی در مسیر مبارزه با تورم طی کند، اما داده‌های هزینه‌های مخارج شخصی (PCE) در دو ماه گذشته افزایش داشته است. البته مطابق با سخنان رئیس فدرال رزرو این تغییرات به احتمال زیاد فصلی است.

▲ در حال حاضر نرخ بهره ایالات متحده در اوج خود قرار دارد. فدرال رزرو نگاه کاهشی خود را به نرخ بهره حفظ کرده و به همین دلیل بازار سهام ایالات متحده روند صعودی به خود گرفته است.

▲ به نظر می‌رسد ریسک‌هایی مانند جنگ روسیه و اوکراین (در صورتی که حادثه تروریستی اخیر تأثیر جدی بر عزم روسیه نداشته باشد) و بحران دریای سرخ اثری بیشتر بر روی زنجیره تأمین و قیمت انرژی نخواهد گذاشت.

▲ در صورتی که روند افزایشی دو ماه گذشته تورم ادامه‌دار نباشد، با توجه عدم ضعف جدی بازار کار، می‌توان به آینده اقتصاد ایالات متحده امیدوار بود.

انگلستان

- ▲ تورم در انگلستان به سطح ۳.۴ درصد کاهش یافت و نسبت به پیش‌بینی (۳.۵ درصد) بهتر بوده است. البته تورم در ۶ ماه گذشته به صورت تجمعی و مرکب (سالانه‌شده) معادل ۱.۴ درصد بود. می‌توان گفت که انگلستان در ۶ ماه گذشته در راستای کاهش تورم در مسیر خوبی قرار داشته است.
- ▲ نرخ بیکاری در ماه ژانویه با افزایش ۰.۱ درصدی به عدد ۳.۹ درصد رسید.
- ▲ شاخص مدیران خرید بخش تولید در انگلستان از ۴۷.۰ در ژانویه به ۴۷.۵ در ماه فوریه رسید و بهتر از سطح پیش‌بینی شده (۴۷.۱) بود. شاخص مدیران خرید بخش خدمات انگلیس در ماه فوریه ۵۳.۸ بود که پایین‌تر از میزان پیش‌بینی شده (۵۴.۳) و مقدار شاخص در ماه ژانویه (۵۴.۳) بود.
- ▲ درآمد نیروی کار در ماه ژانویه به صورت سالانه ۵.۶ درصد افزایش داشته و نسبت به ماه جولای، ۸.۵ درصد، تعدیل شده است.
- ▲ تولید ناخالص داخلی در ژانویه ۰.۲ درصد افزایش یافت.

آلمان

- ▲ نرخ بیکاری آلمان برای ماه فوریه بالاتر از پیش‌بینی‌ها (۵.۸ درصد) و برابر با ۵.۹ درصد بود که بالاترین سطح نسبت به جولای ۲۰۲۱ است.
- ▲ تورم ماهانه فوریه برابر ۰.۲ درصد و رشد تجمعی و مرکب این شاخص در ۶ ماه گذشته (سالانه شده) ۱.۲ درصد بوده که نسبت به ماه گذشته ۰.۲ درصد افزایش داشته است. همچنین آمار خوب شاخص قیمت تولیدکننده که نشان‌دهنده کاهش ۰.۴ درصدی است (پیش‌بینی منفی ۰.۱)، نویدبخش کاهش بیشتر در تورم است.
- ▲ در کنار آمارهای مذکور که نشان از کاهش تورم دارد باید توجه داشت که رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۳ برابر منفی ۰.۲ درصد بوده است.
- ▲ شاخص مدیران خرید تولید آلمان برای ماه فوریه به عدد ۴۲.۵ کاهش یافته است که از مقدار شاخص در ماه ژانویه (۴۵.۵) و پیش‌بینی برآورد اولیه (۴۶.۱) پایین‌تر بوده است. شاخص مدیران خرید در بخش خدمات برای ماه فوریه برابر ۴۸.۳ بوده که بالاتر از پیش‌بینی (۴۸.۰) و پایین‌تر از ژانویه (۴۷.۷) بوده است.
- ▲ یکی از اندیکاتورهای انقباض اقتصاد، آمار خرده‌فروشی است که در ماه ژانویه با کاهش ۰.۴ درصدی، بسیار پایین‌تر از پیش‌بینی (۰.۵ درصد) بوده است.
- ▲ شاخص سنتیمت اقتصادی ZEW به بالاترین مقدار خود در دو سال گذشته، ۳۱.۷ رسیده است.
- ▲ در مجموع به نظر می‌رسد آلمان به عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا توانسته است تورم را کاهش دهد اما عملکرد خوبی در راستای رشد اقتصادی و یا حداقل جلوگیری از انقباض خود نداشته است و با توجه به کاهش تولید ناخالص داخلی در دو فصل متوالی، می‌توان نتیجه گرفت که آلمان وارد رکود فنی (Technical) شده است.

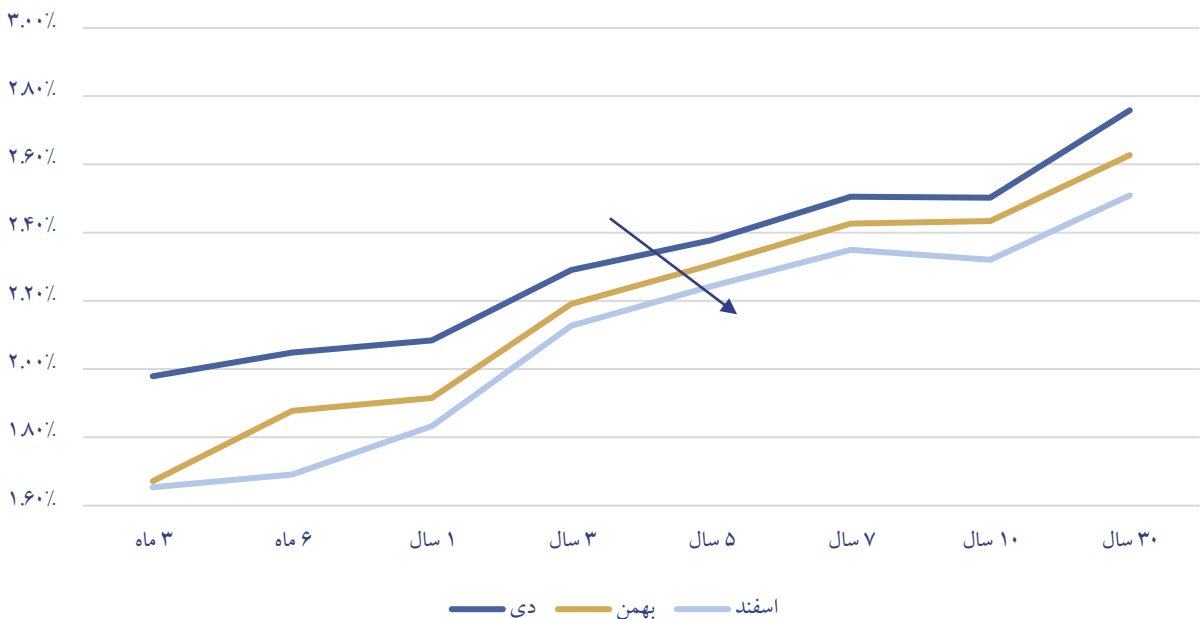
ناحیه یورو (اهم اخبار و شاخص‌های اقتصادی)

- ▲ تورم ناحیه یورو در ماه فوریه به ۲.۶ درصد رسید. انتشار اولیه شاخص، بیشتر از پیش‌بینی بود و نسبت به ماه قبل (۲.۸ درصد) کاهش یافته و به صورت تجمعی و مرکب (سالانه‌شده) برابر ۰.۴ درصد است. با توجه به روند ۶ ماهه تورم و ضعیف بودن رشد اقتصادی در ناحیه یورو (رشد ۰.۱ درصدی تولید ناخالص داخلی در ۲۰۲۳)، شاید بانک مرکزی اروپا علیرغم ادعای مقامات این بانک در مورد خوش‌بینی بازار پیرامون کاهش نرخ بهره، مجبور به کاهش ناگهانی نرخ در ماه‌های آینده شود.
- ▲ تورم هسته (تورم بدون در نظر گرفتن اقلام پرنوسان غذا و انرژی) از ۳.۶ درصد در ماه ژانویه به ۳.۳ درصد در ماه فوریه رسید.
- ▲ داده‌های تورمی پایین در ناحیه یورو با رشد اقتصادی مناسب مانند ایالات متحده همراه نبوده و در مجموع رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۳ برابر ۰.۱ درصد بوده است.
- ▲ نرخ بیکاری در سطح قبلی، ۶.۴ درصد، باقی ماند و همچنین نرخ بهره کماکان در سطح ۴.۵ درصد متوقف شده است.
- ▲ شاخص مدیران خرید بخش تولید ناحیه یورو از ۴۶.۶ در ژانویه به ۴۶.۵ در ماه فوریه کاهش یافت و بالاتر از سطح پیش‌بینی شده (۴۶.۱) بود. شاخص مدیران خرید بخش خدمات ناحیه یورو از ۴۸.۴ در ژانویه به ۵۰.۲ در ماه فوریه رسید و بالاتر از سطح پیش‌بینی شده بود.
- ▲ در مجموع اقتصاد ناحیه یورو توانسته است که تورم را کاهش دهد، اما بزرگ‌ترین چالش این ناحیه در آینده نحوه مقابله با رکود احتمالی و ایجاد رشد اقتصادی خواهد بود، به خصوص در کشور آلمان که بزرگ‌ترین اقتصاد ناحیه یورو و اروپا است.

چین (اهم اخبار و شاخص‌های اقتصادی)

- ▲ شاخص مدیران خرید بخش تولیدی چین از ۴۹.۲ واحد در ماه ژانویه به ۴۹.۱ واحد در ماه فوریه کاهش یافت و مطابق پیش‌بینی بود.
- ▲ شاخص مدیران خرید بخش خدمات چین در ماه فوریه ۵۱.۴ و بیشتر از میزان پیش‌بینی (۵۰.۹) و میزان ماه ژانویه (۵۰.۷) بود.
- ▲ در راستای سیاست‌های انبساطی چین، نرخ وام پایه برای هفتمین ماه متوالی در پایین‌ترین سطح خود یعنی ۳.۴۵ درصد ثابت باقی مانده و همچنین نرخ وام پایه پنج‌ساله در ماه مارس در سطح ۳.۹۵ درصد توقف نموده است. این امر می‌تواند به بهبود بحران مسکن چین کمک کند.
- ▲ تورم سالانه در ماه فوریه ۰.۷ درصد و در ۶ ماه گذشته (سالانه شده) منفی ۰.۲ درصد بوده است.
- ▲ شاخص قیمت تولیدکننده سالانه نیز کماکان در سطح منفی (۲.۷- درصد) قرار دارد که می‌تواند نشان‌دهنده تداوم کاهش قیمت‌ها باشد.
- ▲ وام‌های موجود (Outstanding) در ماه فوریه ۱۴۵۰ میلیارد یوآن افزایش یافت که پایین‌تر از پیش‌بینی ۱۵۴۰ میلیارد یوآنی و کمتر از ژانویه (۴۹۲۰ میلیارد یوآن) بود.
- ▲ شاید مهم‌ترین خبر ماه مارس برای چین نرخ بیکاری باشد که با افزایش ۰.۲ درصدی به عدد ۵.۳ درصد رسید. این افزایش با توجه به سیاست‌های انبساطی پکن می‌تواند بسیار نگران‌کننده باشد.
- ▲ در مجموع با توجه به کاهش رشد اقتصادی انتظار می‌رود که سیاست‌های انبساطی با شدت بیشتری ادامه یابد. این انتظار در میان سرمایه‌گذاران بازار بدهی (شکل زیر) نیز آشکار است.

منحنی تغییرات نرخ بازده اوراق قرضه دولت

جمع‌بندی

- ▲ مطابق با داده‌های منتشر شده، انتظار می‌رود اقتصاد جهانی تا پایان سال ۲۰۲۴ از سایه سنگین تورم خارج شود اما عدم قطعیت در مورد رکود نیز کمی بالا است. باید توجه داشت برخلاف سایر کشورها، چین به عنوان کشوری که نیمی از رشد اقتصاد جهان در یک دهه گذشته مرهون آن بوده و در حالی که درگیر تورم نیست، در حال اجرای سیاست‌های انبساطی به منظور تحریک اقتصاد خود است و البته در این امر چندان موفق نبوده است.
- ▲ ناحیه یورو با اینکه در روند کاهش تورم موفق بوده اما وضعیت رشد اقتصادی خوبی نداشته و ریسک رکود بالایی دارد.
- ▲ انگلستان با داده‌های جدید توانسته چشم‌انداز مثبت‌تری برای رشد اقتصادی در ۲۰۲۴ ایجاد کند.
- ▲ ایالات متحده در سال ۲۰۲۳ در روند مبارزه با تورم موفق بوده است ولی با داده‌های منتشر شده در ژانویه و فوریه، فعلا انتظار کاهش نرخ بهره کاهش یافته و بازار نیز هم‌راستا با فدرال رزرو سه کاهش نرخ بهره را پیش‌بینی می‌کند.
- ▲ تنش‌های موجود در خاورمیانه با اینکه بر ریسک اقتصاد جهانی افزوده است اما به نظر می‌رسد اقتصاد جهانی توانسته از این شرایط عبور کند و صرفا در صورت افزایش تنش‌ها و درگیری‌ها، اقتصاد جهانی شاهد افزایش ریسک باشد.
- ▲ در مجموع سه سناریو پیش‌روی کامودیتی‌ها قرار دارد:

▲ فرود نرم

به عنوان محتمل‌ترین سناریو، در این حالت پیش‌بینی می‌شود مطلوبیت مصرف به دلیل کاهش تورم، رشد حقیقی دستمزدها و همچنین کاهش نرخ بهره بدون ریسک افزایش یابد. افزایش مصرف سبب افزایش تقاضا و در نتیجه افزایش قیمت نفت و فلزات اساسی خواهد شد. کاهش تنش‌های خاورمیانه می‌تواند به این امر کمک کند.

▲ فرود سخت

در صورت بروز رکود، کاهش تقاضا در نفت و فلزات اساسی رخ خواهد داد اما تقاضای فلزات گران‌بها احتمالا افزایش می‌یابد. در صورت وقوع رکود، فدرال رزرو نرخ بهره را کاهش می‌دهد و در نتیجه هزینه فرصت نگهداری فلزات گران‌بها کاهش می‌یابد. در این سناریو فلزات گران‌بها می‌توانند نقش پناهگاه امن را ایفا کنند. افزایش تنش در خاورمیانه می‌تواند باعث افزایش احتمال این سناریو شود.

▲ عدم کاهش تورم

به عنوان غیرمحتمل‌ترین سناریو، در این حالت نرخ‌های بهره در محدوده بازدارنده فعلی، باقی می‌مانند و از آنجایی که بازار در اعمال اثرات کاهش نرخ بهره در قیمت‌ها عجله کرده، هزینه فرصت نگهداری فلزات گران‌بها افزایش می‌یابد و در کوتاه‌مدت احتمالا با کاهش تقاضا برای فلزات گران‌بها و همچنین کاهش و یا ثبات تقاضا در نفت و فلزات اساسی مواجه خواهیم بود. البته این مورد را باید در نظر گرفت که بالا ماندن نرخ بهره برای مدت طولانی‌تر، احتمال "فرود سخت‌تر" را افزایش می‌دهد.

ایران

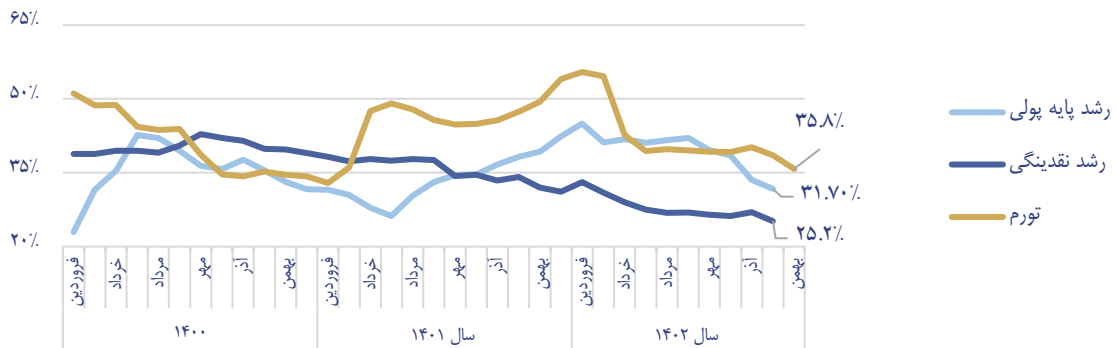
شاخص‌های کلان اقتصادی

پایه پولی، نقدینگی و تورم

- ▲ تورم در سال ۱۴۰۲ با کاهش ۴.۸ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۱، به ۴۰.۶ درصد رسید. تورم بر مبنای شاخص قیمت مصرف‌کننده خانوارهای کشور در اسفند ماه به ۳۲.۲ درصد کاهش یافت که کمترین میزان تورم نقطه به نقطه طی دو سال اخیر است.
- ▲ طبق آخرین آمار مقدماتی، رشد نقدینگی در اسفند ماه سال جاری به ۲۵.۶ درصد کاهش یافته و طبق آخرین داده مربوط به دی ماه (۲۵.۲ درصد)، احتمالاً در سه ماه اخیر در محدود ۲۵ درصد ثبات داشته است.
- ▲ پایه پولی در دی ماه با رشد ۳۱.۷ درصدی نسبت به ماه مشابه سال قبل به ۱۰,۳۳۸ هزار میلیارد ریال رسید که کمترین میزان رشد از شهریور ماه سال گذشته تاکنون است. شایان ذکر است رشد پایه پولی هدف‌گذاری شده توسط بانک مرکزی، کمتر از ۳۰ درصد است.

رشد نقطه به نقطه اقلام پولی

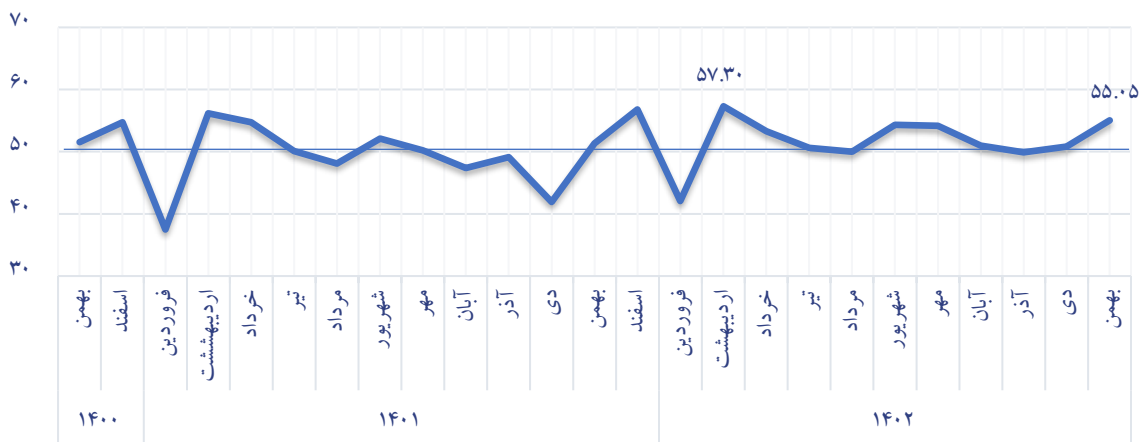
تراز تجاری

- ▲ میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور طی یازده ماهه سال ۱۴۰۲ (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی)، به ارزش ۴۴,۸۹۰ میلیون دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، کاهشی ۸۸۷ درصدی در ارزش دلاری داشته است. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با افزایشی ۱۱.۱۱ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، به ۵۹,۸۸۴ میلیون دلار رسیده است.
- ▲ در مجموع خالص واردات گمرکی کشور (بدون احتساب نفت) طی یازده ماه ابتدایی ۱۴۰۲، برابر ۱۴,۹۹۴ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش ۲۲۳ درصدی (به صورت دلاری) داشته است.
- ▲ افزایش خالص واردات، به وضوح وابستگی بیشتر کشور به محصولات تولیدی خارجی و تضعیف تولید داخلی را نشان می‌دهد که خطری جدی برای رشد اقتصادی محسوب می‌شود.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

▲ شاخص مدیران خرید کل اقتصاد در بهمن ماه عدد ۵۵.۰۵ واحد را ثبت کرد و پس از سه ماه از محدوده خنثی و رکودی افزایش یافت و به بالاترین مقدار ۹ ماهه اخیر خود رسید. بخشی از رشد شاخص کل اقتصاد در بهمن ماه مربوط به اثر تقویمی این ماه است؛ به صورت تاریخی، در ماه‌های بهمن به دلیل افزایش تقاضا در پایان سال، حجم فعالیت در اقتصاد در مقایسه با دی ماه افزایش می‌یابد. البته شایان ذکر است با حذف اثر تقویمی نیز وضعیت شاخص کل اقتصاد در بهمن ماه نسبت به دی ماه بهبود نسبی داشته است.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

▲ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان با ثبت عدد ۵۸.۱۸ واحد در بهمن ماه، بیشترین میزان خود را در سری زمانی ۵۳ دوره ثبت کرده است. دلیل اصلی افزایش شاخص، سطح پائین تقاضای ماه‌های گذشته و نزدیک شده به پایان سال بوده که سبب شده اکثر کسب و کارها با تقاضای بیشتری از سوی مشتریان خود روبه‌رو باشند و در نتیجه شتاب افزایش در شاخص با سرعت بیشتری همراه بوده است.

▲ با وجود این روند مثبت، نوسان نرخ ارز، هزینه تأمین مواد اولیه را افزایش داده و این موضوع در کنار کمبود شدید نقدینگی و سرمایه در گردش شرکت‌ها، سبب بروز مشکلات متعدد در تأمین مواد اولیه شده است.

▲ میزان فعالیت کسب و کارها در این دوره به ۵۷.۰۶ رسیده و در ماه قبل در محدوده ۴۹.۵ قرار داشته است. این شاخص پس از دو ماه رکود پیاپی و کاهش، بیشترین مقدار ۴ ماهه خود را از آبان ماه ثبت کرده است.

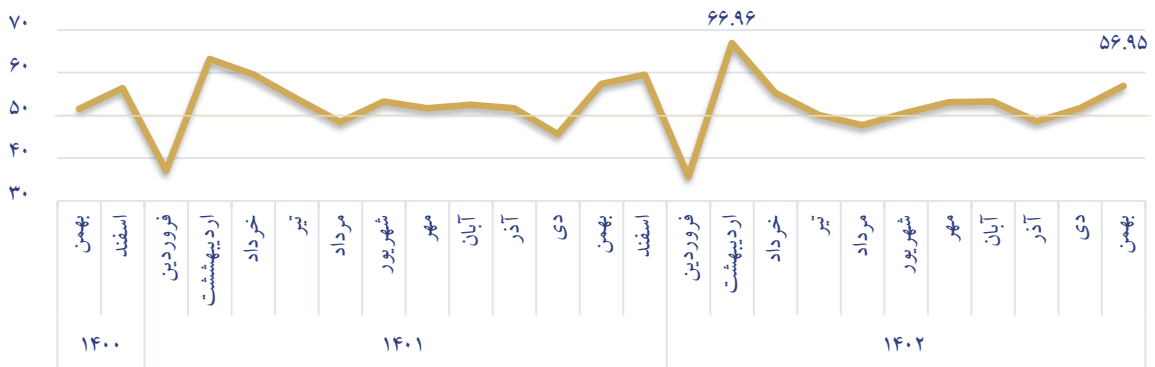
▲ شاخص میزان صادرات کالا و خدمات با ثبت ۴۹.۳۶ در بهمن ماه، هشتمین کاهش متوالی از تیر ماه را نشان می‌دهد.

▲ شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی ۴۹.۲۷ واحد ثبت شده و برای دومین ماه متوالی با کاهش مواجه بوده است. تداوم کمبود مواد اولیه، ضعف تقاضا، هزینه‌های غیر قابل پیش‌بینی کسب و کارها و تلاش شرکت‌ها برای جبران فشار هزینه‌ها، سبب عدم تمایل به افزایش نیروی کار و حتی کاهش آن بوده است.

شاخص مدیران خرید بخش صنعت

▲ شاخص مدیران خرید بخش صنعت در بهمن ماه ۵۶.۹۵ گزارش شده که بالاترین مقدار ۹ ماهه اخیر را به ثبت رسانده است. شایان ذکر است در این ماه همگی مولفه‌های اصلی این شاخص بیشتر از ۵۰ گزارش شده‌اند.

شاخص مدیران خرید بخش صنعت

▲ در جمع‌بندی می‌توان به این موضوع اشاره کرد که علی‌رغم بهبود وضعیت اقتصاد در بهمن ماه، در میان کسب‌وکارها انتظار بهبود در فعالیت‌های اقتصادی در اسفند ماه تضعیف شده است. شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت‌های اقتصادی در اسفند ماه با ثبت عدد ۵۶.۵۹ به کمترین حد ۳ ماهه گذشته خود رسیده است. کسب‌وکارها به دلیل نگرانی‌های ناشی از نوسان نرخ ارز و تأثیر آن بر اختلال در زنجیره تأمین نهاده‌ها و شروع ماه رمضان بر خلاف روندهای سال‌های گذشته پیش‌بینی نسبتاً ضعیف‌تری برای اسفند ماه سال جاری و ابتدای سال ۱۴۰۳ داشته‌اند.

تسهیلات اعطایی بانک‌ها

▲ تسهیلات پرداختی بانک‌ها طی یازده ماهه نخست سال جاری، ۴۷,۹۴۸ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۱۱,۲۵۴ هزار میلیارد ریال (معادل ۳۱ درصد) افزایش داشته است.

▲ با در نظر گرفتن نرخ تورم و خارج کردن آن از تسهیلات پرداختی، می‌توان گفت تسهیلات پرداختی حقیقی بانک‌ها طی یازده ماهه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته، کاهش بیش از ۳ درصدی داشته است.

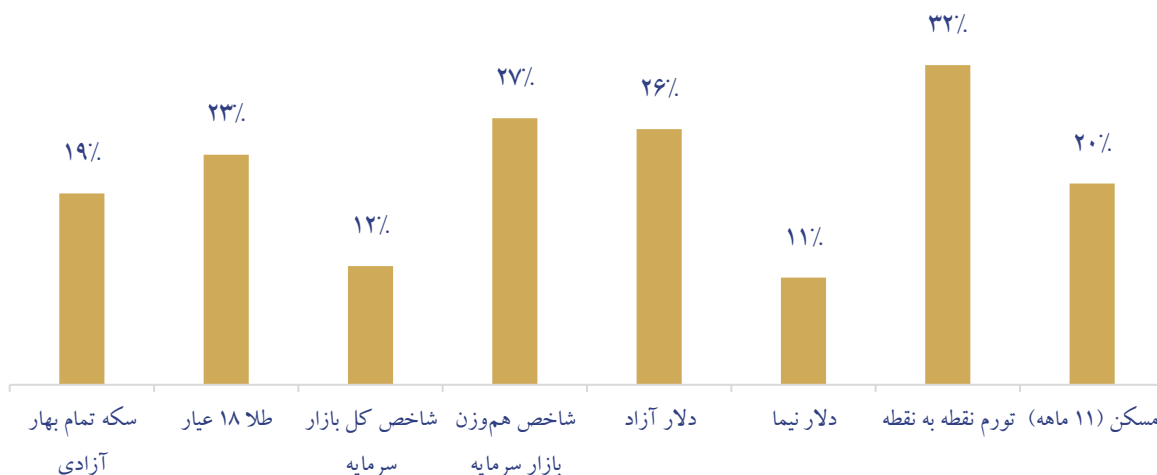
▲ تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری در بهمن ماه سال جاری برابر با رشد ۳۶ درصدی نسبت به ماه مشابه سال گذشته به ۴,۸۶۵ هزار میلیارد ریال افزایش یافته است.

▲ مطابق روند سال گذشته، انتظار می‌رود تسهیلات پرداختی بانک‌ها در اسفند ماه افزایش یابد.

مقایسه رشد بازارهای مختلف

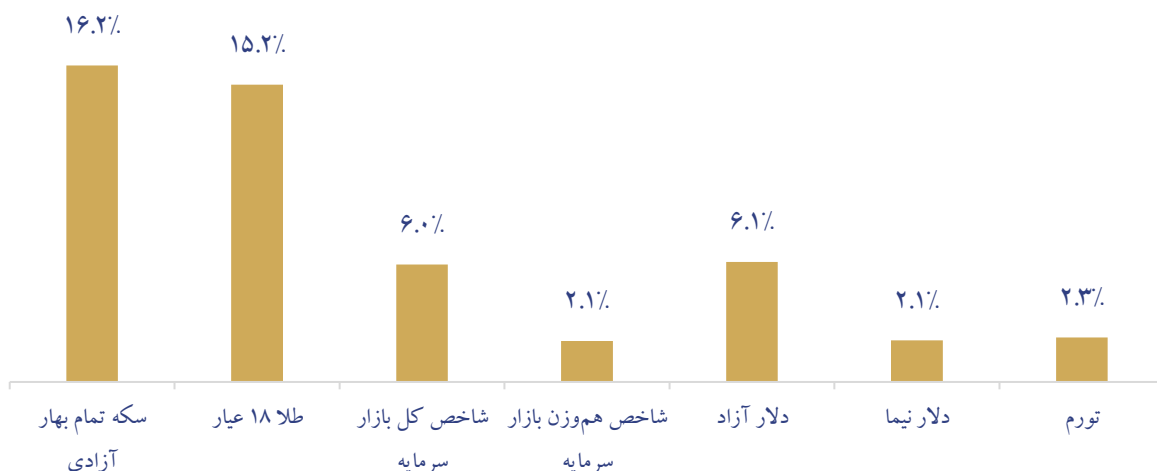
▲ طی سال ۱۴۰۲، تمامی بازارها رشدی کمتر از تورم داشتند. در این میان شاخص هم وزن بازار سرمایه و دلار آزاد با رشد ۲۷ و ۲۶ درصدی در رتبه نخست بازدهی قرار داشتند.

مقایسه رشد بازارهای مختلف طی یکسال منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۲

▲ در اسفند ماه، قیمت سکه و طلا علی‌رغم عرضه بانک مرکزی با افزایش بیش از ۱۵ درصدی روبرو شد. طی این ماه تقریباً تمامی بازارها با رشد مواجه بوده‌اند. پیش‌بینی می‌شود سال آینده، بازارهای مختلف با پیشرانی افزایش نرخ دلار بیش از تورم رشد نمایند. به نظر می‌رسد دو سناریوی اصلی برای اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳، وقوع رکود تورمی و یا صرفاً تورم باشد که متناسب با سیاست‌های بانک مرکزی و دولت رخ خواهند داد.

مقایسه رشد بازارهای مختلف طی یک ماه منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۴۰۲

ایران

مرکز مبادله ارز و طلای ایران

مرکز مبادله ارز و طلای ایران
Iran Center of Exchange

معرفی مرکز مبادله ارز و طلا

- ▲ بانک مرکزی به عنوان متولی و سیاست گذار نظام پولی و ارزی کشور، به منظور بهبود فرآیند سیاست گذاری، نظارت بهتر و رفع چالش های پولی و ارزی کشور، در اسفند ماه ۱۴۰۱ اقدام به تاسیس و راه اندازی مرکز مبادله ارز و طلای ایران کرد.
- ▲ این بازار با اهدافی همچون ایجاد بازاری کارا، منصفانه و شفاف برای معاملات ارزهای خارجی و فلزات گرانبها، ایجاد نهادی رسمی برای انجام معاملات ارز و طلا و کشف نرخ ارز و طلا براساس مکانیسم عرضه و تقاضا، ایجاد سازوکاری امن و قابل اتکا برای انجام تسویه وجوه معاملات ارزی و طلا و هویت بخشی و سامان دهی بازیگران عمده بازار ارز و طلا تأسیس شده است.
- ▲ مرکز مبادله محلی است برای انجام معاملات قراردادهایی که سررسید آن ها کمتر از یک سال بوده و یا دارایی پایه آن ها (از جمله طلا و ارز) تحت نظارت بانک مرکزی باشد.
- ▲ مزایای راه اندازی مرکز مبادله ارز و طلای عبارت است از:
 - کوچک شدن بازار غیررسمی و عمق بخشیدن به بازار رسمی
 - هدف این است که در مرکز مبادله ارز و طلا نیازهای ارزی فعالین اقتصادی و همچنین نیازهای مصرفی فعالین حوزه طلا تامین و به تدریج حجم مبادلات بازار غیررسمی کاهش و در مقابل حجم مبادلات بازار رسمی افزایش یابد.
 - کاهش صف های مردم در برابر صرافی ها با شناسایی نیاز واقعی مردم و عرضه ارز مورد نیاز آن در مرکز مبادله
 - مرکز مبادله ارز از صف مردم در برابر صرافی ها می کاهد و هر کس که نیاز واقعی دارد می تواند به این مرکز مراجعه نماید. همچنین با ایجاد این مرکز خریداری و سودجویی از کارت ملی افراد برای دریافت ارز کنترل می شود؛ بنابراین سوداگری کاهش می یابد.
 - حمایت از صادرکنندگان از طریق عرضه ارز حاصل از صادرات در مرکز مبادله با کشف نرخ براساس عرضه و تقاضا
 - زمانی که کشف قیمت با یک مکانیزم شفاف در عرضه و تقاضا صورت می گیرد، صادرکنندگان نیز تمایل دارند که ارز حاصل از صادرات خود را در مرکز مبادله عرضه کنند که این امر به نفع اقتصاد است و رانت را نیز از بین می برد.
 - کشف قیمت ارز براساس عرضه و تقاضا
 - متعادل کردن بازار طلا و افزایش ذخایر طلای کشور
 - با طرح رفع تعهد ارزی توسط صادرکنندگان توسط واردات شمش طلا، این اقدام از طرفی باعث افزایش ذخایر طلای کشور و متعادل کردن بازار طلا و همچنین تامین نیازهای مصرفی فعالین این حوزه خواهد کرد و از طرف دیگر با عرضه شمش های وارد شده توسط صادرکنندگان و عرضه آنها در مرکز مبادله ارز و طلا، صادرکننده با دریافت معادل ریالی آن می تواند سرمایه در گردش لازم را تامین کنند.
 - حذف ناامنی در بازار فیزیکی ارز
- یکی از مزایای دیگر این مرکز افزایش امنیت در خصوص بازار ارز است به این صورت که متقاضیان دریافت ارز با افتتاح حساب ارزی و دریافت ارز از مسیر درست خود، امکان ثقل و جعلی بودن ارز از بین رفته و اطمینان خاطر از این بابت به دریافت کنندگان ارز داده می شود.

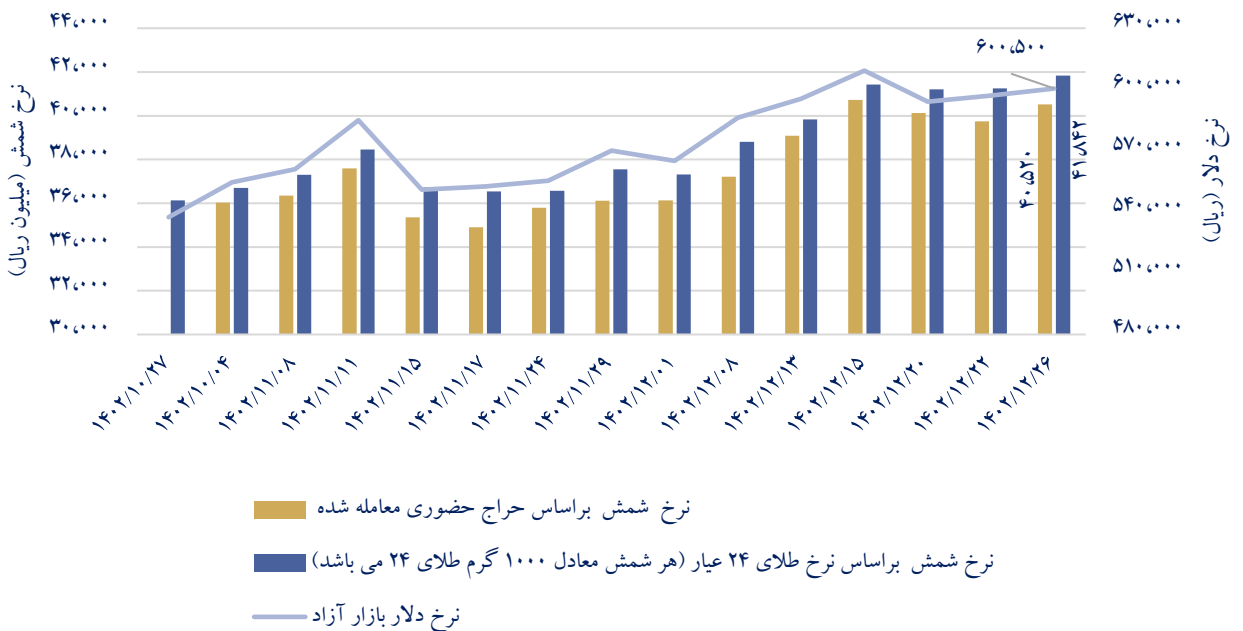
تالارهای مرکز مبادله ارز و طلا

نام تالار	توضیحات	فعالیت
تالار حواله‌های ارزی	<p>در این تالار صادرکنندگان اقدام به عرضه حواله ارزی خود کرده و واردکنندگان نیز به عنوان متقاضیان اقدام به خرید حواله‌ها خواهند کرد.</p> <p>ارز سامانه نیما به واردات کالاهای اساسی، مواد اولیه و ماشین‌آلات تخصیص داده می‌شود. تأمین‌کننده ارز سامانه نیما، بانک مرکزی و از محل منابع ارزی دولت است که از طریق صادرات شرکت‌های نفت و گاز تحت مدیریت دولت به دست می‌آید. در مقابل، ارز تالار حواله ارز مرکز مبادله ایران جهت واردات کلیه کالاها به غیر از کالاهای اساسی در نظر گرفته شده است. شرکت‌های فولادی، پتروشیمی، معدنی، فلزی و شرکت‌های کوچک صادراتی تأمین‌کنندگان ارز تالار حواله ارز هستند و کشف نرخ در این تالار براساس سازوکار عرضه و تقاضا صورت می‌گیرد.</p>	فعال است.
تالار اسکناس‌های ارزی	<p>تالار ارز خدماتی (غیربازرگانی) یکی از تالارهای معاملاتی مرکز مبادله ایران است که براساس ۶۳ سرفصل مصوب بانک مرکزی، ارز به متقاضیان تخصیص می‌دهد. مهم‌ترین و پرمقاضی‌ترین سرفصل‌ها شامل ارز دانشجویی، درمانی، هواپیمایی، زیارتی، مطالعاتی، نمایشگاهی، ماموریتی، چاپ مقالات، ورزشی، مدارس خارج از کشور، حق اشتراک شبکه‌های اطلاعاتی، حق بیمه کشتی، حق-الوکاله دعاوی خارجی، حمل‌ونقل (هوایی، دریایی و جاده‌ای)، خرید امتیاز پخش فیلم و ... است.</p> <p>متقاضیان دریافت ارز خدماتی سرفصل‌های مصوب بانک مرکزی، می‌توانند علاوه بر دریافت اسکناس، به صورت حواله ارزی نیز نیاز خود را در تالار ارز خدماتی مرکز مبادله ایران تأمین کنند. در حال حاضر امکان صدور حواله ارزی برای حجم‌های بالا فراهم شده است و در آینده برای تقاضاهای خرد نیز فعال می‌شود.</p> <p>در کنار تالار ارز خدماتی، تالار نقد اسکناس ارز نیز وجود دارد که به پرداخت سرفصل کد ۵۶، نیازهای ضروری براساس کد ملی (معادل ۲۰۰۰ یورو یا معادل دلاری) آن می‌پردازد.</p>	فعال است.
تالار قراردادهای نوین ارزی	<p>تالار قراردادهای نوین ارزی، دیگر تالار بازار ارز مرکز مبادله ایران است. قراردادهای این تالار شامل انواع اوراق ارزی، گواهی سپرده ارزی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری ارزی می‌باشد. اوراق مبادله ارزی یکی از انواع اوراق ارزی است که در تالار قراردادهای نوین ارزی مرکز مبادله ایران عرضه شده است.</p>	از این تالار در حال حاضر فقط اوراق مبادله ارزی به مرحله عملیاتی رسیده و سایر موارد در آینده به مرحله اجرا خواهد رسید.
تالار مشتقات ارزی	<p>تالار مشتقات ارزی، دیگر تالار بازار ارز مرکز مبادله ایران است. قراردادهای مشتقه یک قرارداد مالی است که ارزش آن بر پایه ارزش یک دارایی دیگر استوار است. مشتقات ارزی عموماً به یک کاربر حق خرید و فروش یک دارایی اساسی را در مقطعی در زمان آینده می‌دهند. به این ترتیب، ارزش اوراق مشتقه ارزی براساس این دارایی پایه و زمان پایان قرارداد مشخص می‌شود. قراردادهای مشتقه ارزی که در مرکز مبادله ایران قرار است فعال شود، شامل قراردادهای آتی ارزی، قراردادهای اختیار معامله ارزی و قراردادهای سوپ ارزی است.</p>	در حال حاضر، این تالار فعال نمی‌باشد و قرار است در آینده نزدیک قرارداد سلف ارزی به مرحله اجرا درآید. با به اجرا درآمدن سلف ارزی قدرت پیش‌بینی‌پذیری بازار ارز بیشتر خواهد شد.
تالار نقد طلا	<p>در حال حاضر در این تالار در دو نوبت یکشنبه و سه شنبه هر هفته، شمش طلای یک کیلوگرمی با حداقل عیار ۹۹۵ در هزار، عرضه می‌شود عرضه‌کنندگان در این بازار، همه فعالین این حوزه و صادرکنندگانی که برای رفع تعهد ارزی اقدام به واردات این کالا و عرضه آن در این مرکز کرده‌اند، می‌باشند. همچنین براساس شیوه‌نامه حراج حضوری شمش طلا در مرکز مبادله ارز و طلای ایران، متقاضیان خرید شمش طلای مرکز مبادله ایران شامل «فروشنندگان عمده شمش طلا دارای پروانه کسب مجاز و معتبر»، «تولیدکنندگان و سازندگان فعال مصنوعات طلا دارای پروانه کسب مجاز و معتبر» و «خرده‌فروشان طلای آبشده دارای پروانه کسب مجاز و معتبر» و «بانک‌های عامل» هستند.</p>	در حال حاضر فقط تالار نقدی طلا فعال است.
تالار قراردادهای مالی مبتنی بر طلا	<p>در آینده‌ای نزدیک قرار است تالار قراردادهای مبتنی بر طلا نیز راه‌اندازی شود که در آن معاملات گواهی سپرده کالایی طلا و قراردادهای مشتقه طلا شامل پیمان‌های آتی و اختیار معامله روی دارایی‌های پایه‌ای چون شمش طلا، سکه تمام بهار آزادی، سکه طلای نیم بهار آزادی و سکه طلای ربع بهار آزادی انجام شود.</p>	در حال حاضر این تالار فعال نیست.

حراج‌های شمش تالار نقد طلا

- ▲ در دی ماه سال جاری بانک مرکزی با توجه به همبستگی ارز و طلا و در راستای کنترل این بازارها، اقدام به عرضه شمش طلا به صورت حراج حضوری در مرکز مبادله ارز و طلای ایران نمود. پیش از این، عرضه شمش طلا توسط بانک کارگشایی صورت می‌پذیرفت. عرضه‌کنندگان شمش‌های طلا می‌توانند همه فعالین این حوزه باشند علاوه بر آن، بانک مرکزی جهت کنترل بازار طلا و افزایش ذخایر طلای کشور این امکان را برای صادرکنندگان فراهم نمود تا در کنار رفع تعهد ارزی عملیاتی بتواند رفع تعهد خود را از طریق واردات شمش طلا و عرضه آن در مرکز مبادلات ارز و طلا برطرف کنند.
- ▲ طی بازه زمانی دو ماهه (۱۴۰۲/۱۰/۲۷) الی (۱۴۰۲/۱۲/۲۷) پانزده مرحله حراج حضوری فروش شمش طلا در مرکز مبادله ارز و طلای ایران انجام شد. طی این پانزده مرحله ۱,۸۳۹ کیلوگرم شمش طلا (شمش یک کیلوگرمی با حداقل عیار ۹۹۵ در هزار) با ارزشی بالغ بر ۷۰,۵۱۶ میلیارد ریال به فروش رسید.

روند قیمتی شمش طلا در حراج‌های انجام شده

- ▲ مطابق با داده‌های مذکور، نرخ شمش معامله شده در مرکز مبادله، به طور متوسط ۳ درصد کمتر از نرخ محاسبه شده بر مبنای هر گرم طلای ۲۴ عیار می‌باشد.

حراج‌های سکه تالار نقد طلا

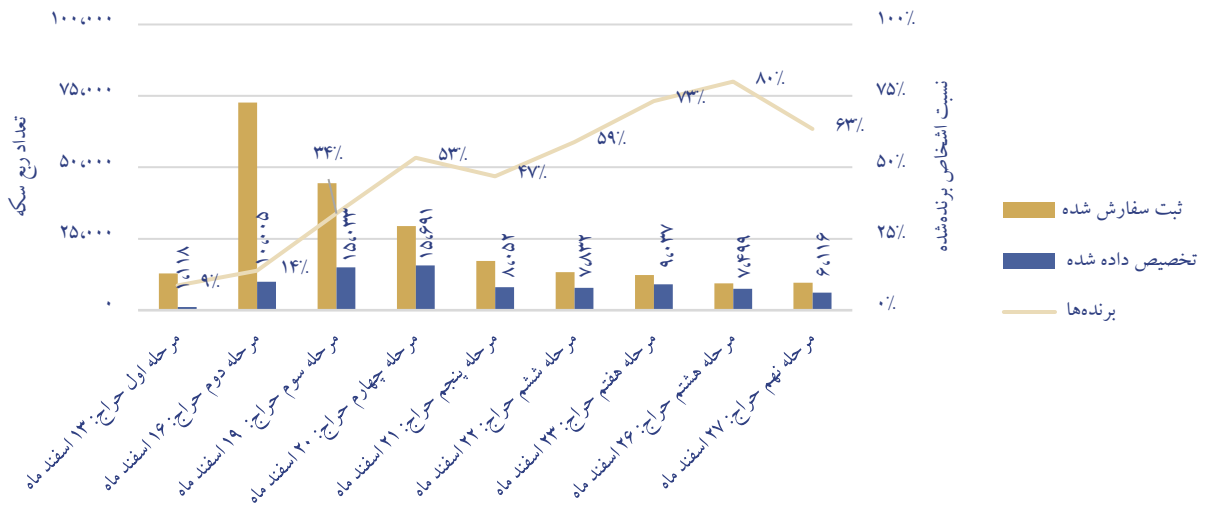
▲ براساس وعده بانک مرکزی ج.ا.ا، عرضه سکه طلا در جهت کنترل نرخ ارز و طلا در مرکز مبادله ارز و طلای ایران در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ آغاز شد. در تاریخ مذکور عرضه ربع سکه بهار آزادی انجام شد و در ادامه فرآیند عرضه در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۱ حراج نیم سکه بهار آزادی عرضه و در نهایت در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۲ چهار مرحله حراج سکه تمام بهار آزادی با مشخصات حراج زیر انجام شد. مشخصات حراج سکه به شرح زیر است:

درازی موضوع حراج	ربع سکه بهار آزادی، نیم سکه بهار آزادی و سکه تمام بهار آزادی ضرب سال ۱۳۸۶ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (بدون بسته‌بندی)
سامانه حراج	سامانه حراج سکه طلا در مرکز مبادله ارز و طلای ایران به نشانی market.ict.ir
شیوه برگزاری حراج	حراج از طریق ثبت سفارش و تخصیص بر مبنای اولویت قیمت - زمان انجام می‌شود.
متقاضیان خرید	کلیه اشخاص حقیقی با تابعیت ایرانی بالای ۱۸ سال تمام شمسی
هزینه‌های عملیاتی	<ul style="list-style-type: none"> ○ خریدار موظف است در هنگام دریافت سکه طلای خریداری شده از شعبه انتخاب شده در سامانه، به ازای هر قطعه طلای (اعم از سکه تمام، نیم سکه و ربع سکه) مبلغ ۳۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان هزینه تحویل به شعب بانک عامل پرداخت کند. ○ در صورتی که خریدار در مهلت مشمول ۱۴ تا ۲۱ روز کاری از زمان صدور کد رهگیری جهت دریافت سکه طلا (اعم از سکه تمام، نیم سکه و ربع سکه) مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال به صورت روزانه به عنوان هزینه انبارداری به شعبه بانک عامل پرداخت نماید.
کارمزد معامله	معادل یک در هزار (۰.۱ درصد) ارزش معامله است.
محل تحویل	شعب منتخب بانک عامل پیش از ثبت سفارش توسط متقاضی خرید در سامانه انتخاب می‌شود.
مهلت تحویل	خریدار سکه طلا پس از گذشت ۷ روز کاری و حداکثر تا ۱۴ روز کاری از زمان صدور کد رهگیری در سامانه، می‌تواند با مراجعه به شعبه انتخاب شده در سامانه، سکه طلای خریداری شده را دریافت نماید. در صورت گذشت مهلت مقرر، دریافت سکه طلا از شعبه مذکور به مدت ۷ روز کاری با احتساب هزینه انبارداری تحویل می‌شود.
انفساخ معامله	در صورت عدم مراجعه خریدار ظرف مدت ۲۱ روز کاری از زمان صدور کد رهگیری به شعبه انتخاب شده در سامانه جهت دریافت سکه طلا، معامله منفسخ شده (خود به خود خاتمه یافته) و وجه معامله پس از کسر کارمزد خرید و سایر هزینه‌های عملیاتی به کیف پول خریدار عودت داده می‌شود.
ملاحظات	<ul style="list-style-type: none"> ○ در صورت انفساخ معامله به دلیل عدم مراجعه حضوری به شعبه انتخاب شده در سامانه جهت دریافت سکه طلا در مهلت مقرر، خریدار به مدت ۱۸۰ روز از ثبت هر گونه سفارش خرید در سامانه منع می‌شود. ○ خریدار موظف است هزینه‌های عملیاتی مربوط به بانک عامل (هزینه تحویل و هزینه انبارداری) را به هنگام دریافت سکه طلای خریداری شده به بانک عامل پرداخت نماید. ○ سکه طلای خریداری شده توسط خریدار، صرفاً به شخص خریدار یا وکیل وی، منوط به ارائه و کالت‌نامه رسمی تحویل می‌شود. ○ آگهی حراج توسط رئیس اداره بازار طلا مرکز مبادله ارز و طلای ایران و از طریق تارنمای رسمی مرکز مبادله ارز و طلای ایران به آدرس www.ice.ir
حداکثر حجم سفارش	پنج قطعه
بازه ثبت سفارش	از ساعت ۱۲:۰۰ تا ساعت ۱۵:۰۰ روز حراج
بازه نظارت و تخصیص	از ساعت ۱۵:۰۰ تا ساعت ۱۶:۰۰ روز حراج
زمان اعلام نتیجه حراج	ساعت ۱۶:۰۰ روز حراج

حراج ربع سکه بهار آزادی

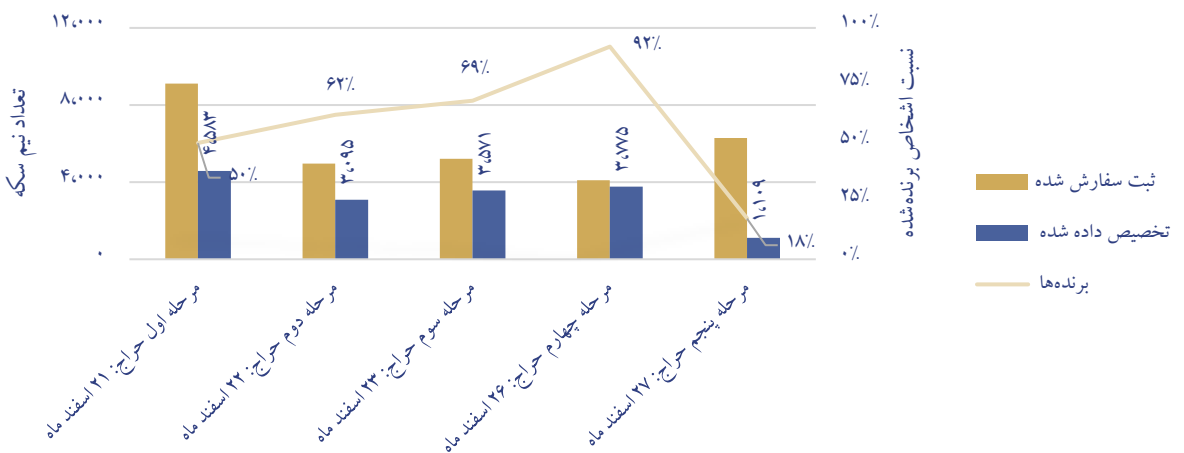
▲ طی نه مرحله حراج ربع سکه بهار آزادی، در مجموع ۲۲۱,۱۵۹ عدد ربع سکه بهار آزادی ثبت سفارش شده که ۳۶ درصد (نسبت اشخاص برنده) از آن به تعداد ۸۰,۳۸۳ عدد به خریداران تخصیص داده شد. همانگونه که در نمودار مشخص است روند ربع سکه‌های تخصیص داده شده و یا به عبارتی درصد برنده‌ها در این حراجی‌ها، صعودی بوده است. با توجه به عرضه‌های گذشته سکه بهار آزادی توسط بانک مرکزی، خریداران توقع داشتند قیمت حراج‌ها پائین‌تر از نرخ بازار آزاد بوده و بتوانند از این فرصت آربیتراژی بدست آمده استفاده کنند، اما در پی حراج‌های متوالی متوجه شدند که این موضوع صحت ندارد و در نتیجه میزان ثبت سفارش‌ها روند کاهشی به خود گرفت.

▲ باید توجه داشت عرضه سکه توسط مرکز مبادله ارز و طلا با هدف کنترل قیمت‌ها، افزایش پیدا کرده است.

حراج نیم سکه بهار آزادی

▲ طی پنج مرحله عرضه نیم سکه بهار آزادی، در مجموع ۲۹,۶۷۹ عدد نیم سکه بهار آزادی ثبت سفارش شد که ۵۴ درصد از آن به تعداد ۱۶,۱۳۳ عدد به خریداران تخصیص داده شد. به دلیل برابری و یا حتی فراتر رفتن میانگین نرخ مرکز مبادله از نرخ بازار آزاد، متقاضیان تمایلی به ارائه پیشنهادات مد نظر عرضه‌کننده نداشته و کمترین میزان تخصیص داده شده مربوط به آخرین مرحله حراج در تاریخ ۲۷ اسفند ماه بوده است.

حراج سکه تمام بهار آزادی

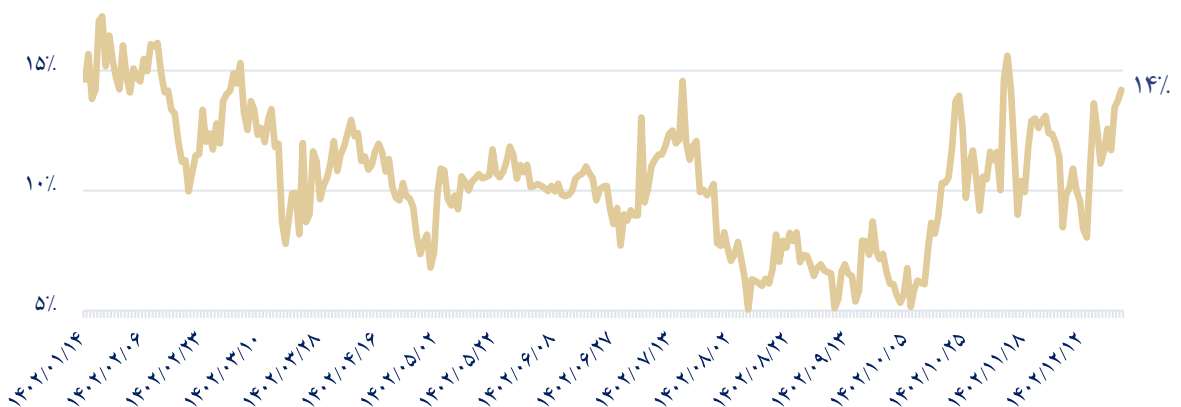
▲ طی چهار مرحله عرضه سکه بهار آزادی، در مجموع ۲۸,۵۶۱ عدد سکه بهار آزادی ثبت سفارش شد که ۴۹ درصد از آن (نسبت برنده‌ها) به تعداد ۱۴,۰۰۸ عدد به خریداران تخصیص داده شد. کمترین میزان تخصیص داده شده مربوط به آخرین مرحله حراج بود که علت کاهش نسبت برنده‌ها، افزایش قیمت پیشنهادی حراج و تمایل نداشتن متقاضیان جهت ارائه پیشنهادات قیمتی بالاتر و یا در حدود نرخ بازار آزاد است.

▲ با توجه به قیمت سکه و همچنین استقبال افراد در حراج‌های انجام شده، به نظر می‌رسد بانک مرکزی تاکنون نتوانسته است به اهداف مدنظر خود جهت کنترل نرخ ارز و طلا دست یابد.

حباب سکه تمام بهار آزادی

▲ در تعیین حباب سکه تمام بهار آزادی سه فاکتور نرخ ارز، نرخ انس جهانی و انتظارات تورمی نقش اساسی را ایفا می‌کنند. به نظر می‌رسد انتظارات تورمی نقش پررنگ‌تری در تعیین حباب سکه تمام بهار آزادی ایفا می‌کند. در طی سال جاری با نوسانات کم نرخ ارز، حباب سکه روند کاهشی داشته به گونه‌ای که میانگین نرخ سال جاری ۱۰٪ می‌باشد اما از بهمن ماه به دلیل افزایش نرخ ارز و متناسب با آن افزایش انتظارات تورمی، روند حباب سکه تغییر کرده (صعودی شده) به گونه‌ای که میانگین نرخ حباب سکه در اسفند ماه معادل ۱۱٪ بوده است.

ایران

بررسی بازار بین بانکی

دالان نرخ سود در بازار بین بانکی

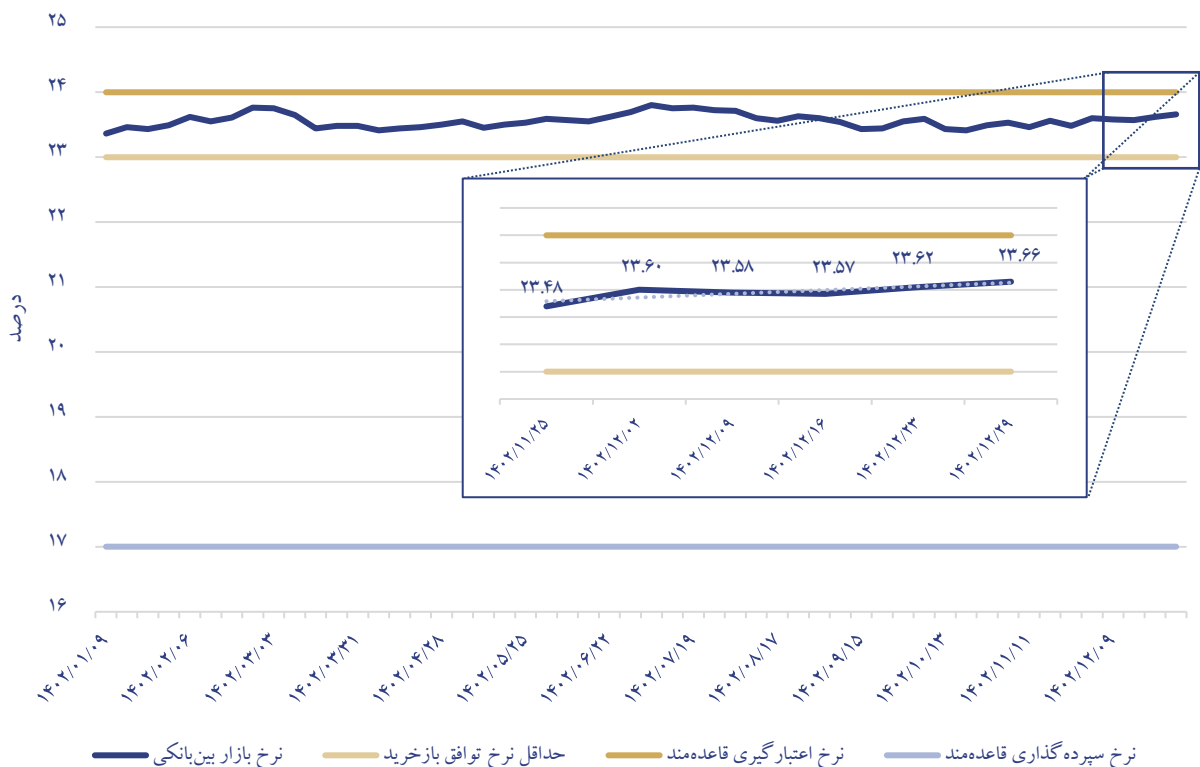
▲ وجود مازاد منابع مالی در بانکها

- اولویت ۱: قرض دادن به سایر بانکها و موسسات بانکی با نرخ بازار بین بانکی (آخرین نرخ: ۲۳.۶۶ درصد)
- اولویت ۲: سپرده گذاری قاعده مند در بانک مرکزی با نرخ کف دالان نرخ سود (۱۷ درصد)

▲ کسری منابع مالی در بانکها

- اولویت ۱: استقراض از بانک مرکزی در قالب قرارداد باز خرید ریو با نرخ توافق باز خرید (۲۳ درصد)
- اولویت ۲: استقراض از سایر بانکها و موسسات اعتباری با نرخ بازار بین بانکی (آخرین نرخ: ۲۳.۶۶ درصد)
- اولویت ۳: استقراض از بانک مرکزی در قالب اعتبار گیری قاعده مند با نرخ اعتبار گیری قاعده مند و سقف دالان نرخ سود (۲۴ درصد)

* در حالت عادی، بانکها تمایلی برای استفاده از ابزار اعتبار گیری قاعده مند ندارند مگر آنکه به دلیل شرایط مالی خاص مجبور به اخذ اعتبار با نرخ سود بالا از بانک مرکزی باشند.
 * اعتبار گیری قاعده مند مشروط به در اختیار داشتن اوراق مالی اسلامی دولتی و در قالب توافق باز خرید صورت می گیرد.

بانک مرکزی نمی تواند به طور مستقیم در کنترل نرخ بهره بین بانکی ورود کند اما می تواند با تعیین دالان سود برای نرخ بهره بین بانکی، از نوسانات شدید آن جلوگیری نماید.

سیاست‌های پولی بانک مرکزی در بازار بین بانکی – اسفند ماه ۱۴۰۲

▲ نرخ بهره بین بانکی از ۲۳.۱۴ درصد در انتهای سال ۱۴۰۱ به ۲۳.۶۰ درصد در انتهای بهمن ماه سال جاری و ۲۳.۶۶ درصد در پایان اسفند ماه افزایش یافت. طی اسفند ماه، همگام با تقاضای بالای بانک‌ها در بازار بین بانکی و عدم پاسخگویی کافی بانک مرکزی و همچنین صدور گواهی سپرده خاص با نرخ علی الحساب ۳۰ درصدی، نرخ بهره بین بانکی روندی افزایشی داشت.

(ارقام به هزار میلیارد ریال)

تاریخ حراج	خالص ارزش توافق باز خرید	خالص اعتبار گیری قاعده مند	خالص تزریق نقدینگی	نرخ بهره بین بانکی
۱۴۰۲/۱۲/۰۷	(۶.۴)	۸۳.۷	۷۷	۲۳.۵۸٪
۱۴۰۲/۱۲/۱۴	(۶.۷)	(۱۶.۹)	(۲۴)	۲۳.۵۷٪
۱۴۰۲/۱۲/۲۱	(۶.۴)	۱۲۹.۲	۱۲۳	۲۳.۶۲٪
۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۵۱۴.۱	(۳۱۴.۴)	۲۰۰	۲۳.۶۶٪
کل ماه	۴۹۴.۶	(۱۱۸.۴)	۳۷۶.۲	

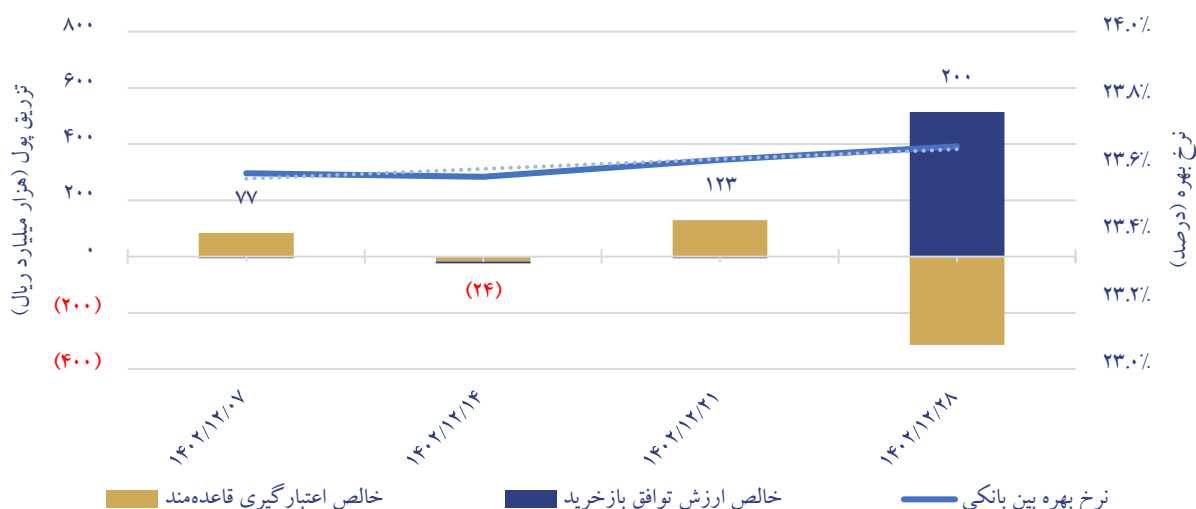
▲ خالص ارزش توافقات باز خرید در عملیات بازار باز بانک مرکزی معادل ارزش سفارش‌های پذیرفته شده به کسر از توافقات‌های سر رسید شده، در اسفند ماه برابر با ۴۹۴.۶ هزار میلیارد ریال بوده است. در واقع بانک مرکزی از طریق توافقات باز خرید، ۴۹۴.۶ هزار میلیارد ریال نقدینگی به صورت خالص به بازار بین بانکی تزریق کرده است.

▲ خالص عملیات اعتبار گیری قاعده مند معادل ارزش اعتبار گیری انجام شده به کسر از مبلغ سر رسید شده، در اسفند ماه، ۱۱۸.۴- هزار میلیارد ریال بوده است.

▲ در مجموع طی اسفند ماه ۱۴۰۲، بانک مرکزی در بازار بین بانکی ۳۷۶.۲ هزار میلیارد ریال تزریق نقدینگی داشته است.

▲ شایان توجه است اهمیت سیاست کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها، بسیار بیشتر از عملکرد بانک مرکزی در بازار بین بانکی بوده و همین امر (به همراه کنترل نرخ ارز) موجب کنترل رشد نقدینگی و تورم شده است.

عملیات بازار باز بانک مرکزی در بازار بین بانکی در اسفند ماه ۱۴۰۲ (به تفکیک حراج)

جزئیات عملیات بازار باز بانک مرکزی در اسفند ماه ۱۴۰۲

هزار میلیارد ریال

توافقات باز خرید (Repo)									
شماره حراج	تاریخ حراج	تعداد بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی شرکت کننده در حراج	ارزش سفارش‌های ارسال شده	ارزش سفارش‌های پذیرفته شده	مدت توافق (باز خرید روز)	حداقل نرخ توافق باز خرید	نرخ بهره بین بانکی	ارزش توافق باز خرید سررسید شده	خالص ارزش توافقات باز خرید
۴۹	۱۴۰۲/۱۲/۰۷	۲۴	۱,۷۳۷,۶	۱,۴۴۹,۹	۷	۲۳٪	۲۳,۵۸٪	۱,۴۵۶,۳	(۶,۴)
۵۰	۱۴۰۲/۱۲/۱۴	۲۴	۱,۷۵۱,۷	۱,۴۴۹,۶	۷	۲۳٪	۲۳,۵۷٪	۱,۴۵۶,۳	(۶,۷)
۵۱	۱۴۰۲/۱۲/۲۱	۲۴	۱,۷۸۴,۷	۱,۴۴۹,۶	۷	۲۳٪	۲۳,۶۲٪	۱,۴۵۶,۰	(۶,۴)
۵۲	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۳	۱,۹۷۰,۰	۱,۹۷۰,۰	۲۱	۲۳٪	۲۳,۶۶٪	۱,۴۵۵,۹	۵۱۴,۱
		جمع کل	۷,۲۴۴,۰	۶,۳۱۹,۱				۵,۸۲۴,۵	۴۹۴,۶

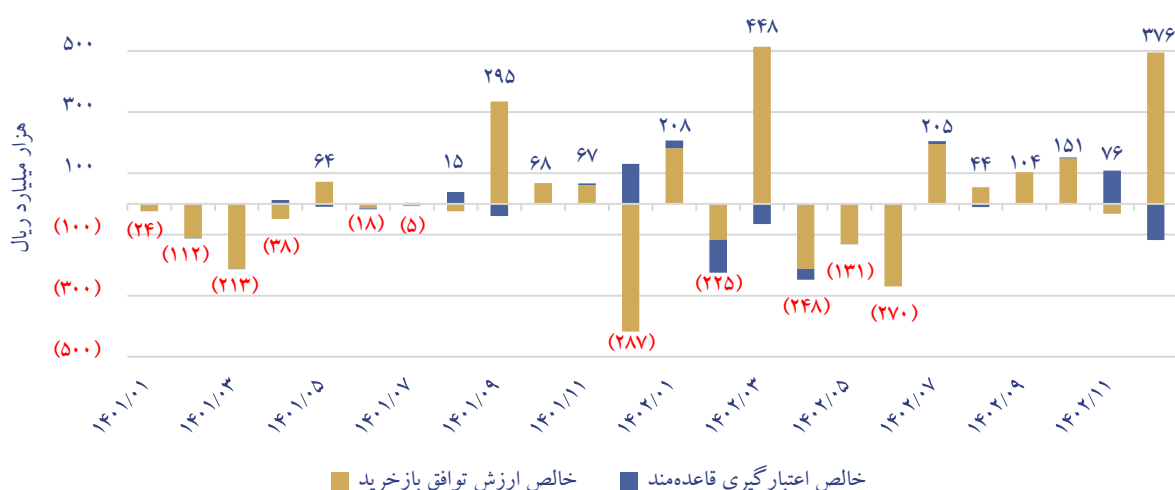
خالص تزریق نقدینگی	اعتبار گیری قاعده مند					
	شماره حراج	تاریخ حراج	تعداد بانک‌ها و موسسات اعتباری استفاده کننده	ارزش اعتبار گیری	ارزش توافق باز خرید سررسید شده	خالص اعتبار گیری قاعده مند
۷۷	۴۴	۱۴۰۲/۱۱/۰۳	۳	۸۶۴,۲	۷۸۰,۵	۸۳,۷
(۲۴)	۴۵	۱۴۰۲/۱۱/۰۹	۷	۱,۱۴۴,۶	۱,۱۶۱,۵	(۱۶,۹)
۱۲۳	۴۶	۱۴۰۲/۱۱/۱۶	۱۳	۹۲۶,۰	۷۹۶,۸	۱۲۹,۲
۲۰۰	۴۷	۱۴۰۲/۱۱/۲۳	۱۵	۱,۳۴۸,۵	۱,۶۶۲,۹	(۳۱۴,۴)
۳۷۶,۲	جمع کل			۴,۲۸۳,۳	۴,۴۰۱,۷	(۱۱۸,۴)

رشد خالص تزریق نقدینگی بانک مرکزی در بازار بین بانکی به صورت تجمیعی ماهانه

▲ روند تزریق نقدینگی بانک مرکزی در بازار بین بانکی از ابتدای سال ۱۴۰۱ و در قالب توافقات بازخرید و اعتبارگیری قاعده مند در نمودار و جدول زیر قابل مشاهده است.

ماه	خالص ارزش توافق بازخرید	خالص اعتبارگیری قاعده مند	خالص تزریق نقدینگی
۱۴۰۱/۰۱	(۲۴)	(۰)	(۲۴)
۱۴۰۱/۰۲	(۱۱۱)	(۰)	(۱۱۲)
۱۴۰۱/۰۳	(۲۱۳)	(۱)	(۲۱۳)
۱۴۰۱/۰۴	(۵۰)	۱۲	(۳۸)
۱۴۰۱/۰۵	۷۳	(۹)	۶۴
۱۴۰۱/۰۶	(۱۴)	(۳)	(۱۸)
۱۴۰۱/۰۷	(۸)	۳	(۵)
۱۴۰۱/۰۸	(۲۴)	۳۹	۱۵
۱۴۰۱/۰۹	۳۳۵	(۴۰)	۲۹۵
۱۴۰۱/۱۰	۶۸	(۰)	۶۸
۱۴۰۱/۱۱	۶۲	۵	۶۷
۱۴۰۱/۱۲	(۴۱۸)	۱۳۱	(۲۸۷)
۱۴۰۲/۰۱	۱۸۳	۲۵	۲۰۸
۱۴۰۲/۰۲	(۱۱۹)	(۱۰۷)	(۲۲۵)
۱۴۰۲/۰۳	۵۱۴	(۶۶)	۴۴۸
۱۴۰۲/۰۴	(۲۱۳)	(۳۵)	(۲۴۸)
۱۴۰۲/۰۵	(۱۳۱)	(۰)	(۱۳۱)
۱۴۰۲/۰۶	(۲۷۰)	۰	(۲۷۰)
۱۴۰۲/۰۷	۱۹۶	۱۰	۲۰۵
۱۴۰۲/۰۸	۵۴	(۱۰)	۴۴
۱۴۰۲/۰۹	۱۰۴	۰	۱۰۴
۱۴۰۲/۱۰	۱۴۸	۳	۱۵۱
۱۴۰۲/۱۱	(۳۲)	۱۰۹	۷۶
۱۴۰۲/۱۲	۴۹۵	(۱۱۸)	۳۷۶

خالص تزریق نقدینگی بانک مرکزی در بازار بین بانکی (تجمیع شده به صورت ماهانه)

رشد سیاست‌های پولی بانک مرکزی در بازار بین بانکی طی سال

- ▲ خالص ارزش توافقات بازخرید معادل تغییرات در مانده سیاست پولی ریو طی سال ۱۴۰۲، ۹۲۹ هزار میلیارد ریال بوده که نشان از تزریق نقدینگی بانک مرکزی از طریق این ابزار در بازار بین بانکی دارد. این عدد در مدت مشابه سال گذشته تنها معادل ۳۲۳- هزار میلیارد ریال بوده و نشان از جمع آوری نقدینگی از این بازار داشته است.
- ▲ خالص اعتبارگیری قاعده‌مند معادل تغییرات در مانده سیاست پولی اعتبارگیری قاعده‌مند در سال جاری، ۱۹۰- هزار میلیارد ریال بوده است.
- ▲ خالص تزریق نقدینگی (مجموع خالص اعتبار قاعده‌مند اعطایی و خالص ارزش توافقات بازخرید انجام شده) طی سال ۱۴۰۲ برابر با ۷۳۹ هزار میلیارد ریال بوده که نشانگر تزریق ۷۳۹ هزار میلیارد ریالی بانک مرکزی در بازار بین بانکی است. این شاخص در سال گذشته ۱۸۷- هزار میلیارد ریال بوده که حاکی از رشد قابل توجه تزریق نقدینگی به بازار بین بانکی در سال ۱۴۰۲ است.
- ▲ بانک مرکزی در سال جاری به دلیل تقاضای بالاتر بانک‌ها و موسسات اعتباری و جهت کنترل نرخ بهره، تزریق نقدینگی بیشتری به بازار بین بانکی داشته است. این روند افزایش نقدینگی تزریق شده به بازار بین بانکی در صورتیکه استمرار یابد و یا بانک‌ها و موسسات اعتباری در ایفای تعهدات خود کوتاهی کنند، می‌تواند به افزایش پایه پولی و متعاقباً تورم منجر شود.
- ▲ همگام با افزایش نرخ بهره در بازارهای مختلف، متوسط سالانه نرخ بهره در بازار بین بانکی نیز در سال جاری ۲.۵ درصد افزایش یافت و به ۲۳.۵۶ درصد رسید.

هزار میلیارد ریال

رشد سالانه	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۱	نوع عملیات بازار باز	
۵۰٪	۷۳،۳۱۲	۴۸،۸۷۲	ارزش سفارش‌های ارسال شده	توافقات بازخرید
۵۵٪	۶۲،۸۹۸	۴۰،۶۵۲	ارزش سفارش‌های پذیرفته شده طبق توافق بازخرید	
۵۱٪	۶۱،۹۶۹	۴۰،۹۷۴	ارزش توافق بازخرید سررسید شده	
-۳۸۸٪	۹۲۹	(۳۲۳)	خالص ارزش توافق بازخرید (ارزش سفارش‌های پذیرفته شده با کسر از توافق‌های سررسید شده)	
۱۶۳٪	۱۵،۸۳۹	۶،۰۲۷	ارزش اعتبارگیری	اعتبارگیری قاعده‌مند
۱۷۲٪	۱۶،۰۲۸	۵،۸۹۱	ارزش توافق بازخرید سررسید شده	
-۲۳۹٪	(۱۹۰)	۱۳۶	خالص اعتبارگیری قاعده‌مند (ارزش اعتبارگیری با کسر از سررسید شده)	
-۴۹۶٪	۷۳۹	(۱۸۷)	خالص تزریق نقدینگی به شبکه بین بانکی	
۲.۵٪	۲۳.۵۶٪	۲۱.۰۱٪	متوسط سالانه نرخ بهره در بازار بین بانکی	

افزایش نرخ سپرده در بانکها و موسسات اعتباری

- ▲ طبق بخشنامه بانک مرکزی که در ۱۰ بهمن سال ۱۴۰۱ به شبکه بانکی ابلاغ شد، سقف نرخ سود علی‌الحساب سالانه سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار به این شرح مصوب گردید:
 - ▲ سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت عادی: ۵ درصد
 - ▲ سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ویژه سه ماهه: ۱۲ درصد
 - ▲ سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ویژه شش ماهه: ۱۷ درصد
 - ▲ سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت با سررسید یک سال: ۲۰.۵ درصد
 - ▲ سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت با سررسید دو سال: ۲۱.۵ درصد
 - ▲ سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت با سررسید سه سال: ۲۲.۵ درصد
- ▲ نرخ سود تسهیلات عقود غیرمشارکتی بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی حداکثر ۲۳ درصد
- ▲ نرخ سود مورد انتظار عقود مشارکتی قابل درج در قرارداد در بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی با مشتری معادل ۲۳ درصد
- ▲ طبق بررسی‌های انجام شده، بانک‌های کشور در عمل به دلیل مشکلات نقدینگی این بخشنامه را آنطور که باید، رعایت نمی‌کنند.
- ▲ با توجه به آنکه داده‌های رسمی و به روز از نرخ سپرده بانکی در کشور منتشر نمی‌شود، برای بررسی روند تغییرات نرخ سپرده‌های بانکی در عمل به گزارش‌های منتشر شده صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت در سامانه کدال مراجعه شده است. در این راستا نرخ سپرده‌های منتشره تعدادی از صندوق‌های سرمایه‌گذاری به صورت نمونه بررسی و حداکثر نرخ سپرده‌های طرف قرارداد با این صندوق‌ها به عنوان شاخصی از نرخ سپرده‌های بانکی موجود ثبت گردید. لازم به ذکر است علت انتخاب "حداکثر" نرخ سود بانکی در گزارشات، لحاظ نکردن سپرده‌های مدت‌دار گذشته و بررسی شرایط کنونی در بانک‌ها بوده است.
- ▲ متوسط حداکثر نرخ سپرده‌های ثبت شده صندوق‌های سرمایه‌گذاری منتخب، از ۲۲.۲ درصد در فروردین ماه سال ۱۴۰۱ به ۲۷.۵ درصد در بهمن ماه سال ۱۴۰۲ افزایش یافته است که بالاتر از نرخ سپرده مصوب بانکی است.

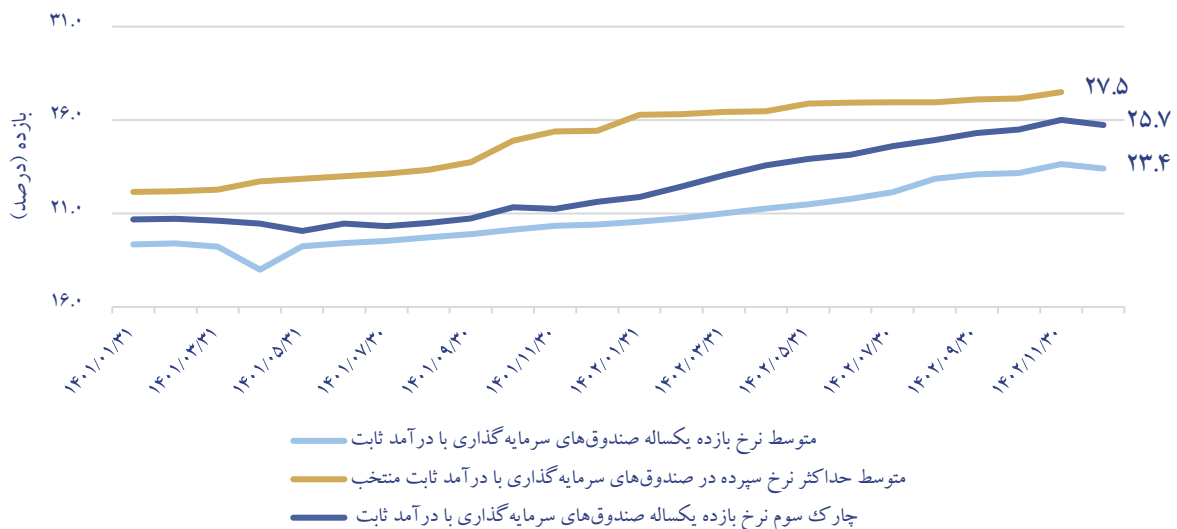
افزایش نرخ سپرده در بانکها و موسسات اعتباری

▲ افزایش نرخ سپرده‌های بانکی حکایت از کمبود نقدینگی در بانکها و تلاش آنها جهت جمع‌آوری نقدینگی و کنترل تراز عملیاتی خود دارد.

▲ از سوی دیگر همانطور که در نمودار مشاهده می‌شود، از ابتدای سال ۱۴۰۱، متوسط نرخ بازده تمامی صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت ۴.۲ درصد افزایش یافته و به ۲۳.۴ درصد رسیده است. با توجه به آنکه صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت ملزم به سرمایه‌گذاری حداقل ۸۰ درصد از پرتفوی خود در اوراق بهادار با درآمد ثابت هستند، می‌توان گفت این افزایش حاکی از رشد بازدهی اوراق بهادار با درآمد ثابت است.

▲ باید توجه داشت بخشی از پرتفوی صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت درگیر اوراق بلندمدتی است که در ادوار گذشته خریداری شده و به همین جهت افزایش نرخ سپرده‌های بانکی و متعاقباً سایر اوراق بهادار با درآمد ثابت با وقفه زمانی در بازده صندوق نمایان می‌شود.

▲ نمودار ذیل افزایش نرخ سپرده‌های بانکی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت را به وضوح نشان می‌دهد.

▲ مطابق با ابلاغیه سازمان بورس و اوراق بهادار مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۱، حد نصاب سرمایه‌گذاری در سپرده بانکی و گواهی سپرده بانکی و اوراق بهادار با درآمد ثابت منتشره توسط بانکها یا موسسات مالی و اعتباری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت، به مدت شش ماه از تاریخ ابلاغیه، حداکثر ۵۰ درصد از کل دارایی‌های صندوق می‌باشد. قابل توجه است که با افزایش حدنصاب مذکور شاهد افزایش بازدهی صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت خواهیم بود و در مقابل احتمالاً شاهد جابه‌جایی نقدینگی از سهام به صندوق‌های درآمد ثابت خواهیم بود.

▲ شورای عالی بورس در راستای کمک به مدیریت نقدینگی صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت، نصاب سرمایه‌گذاری در اوراق مالی اسلامی منتشره توسط دولت را از حداقل ۲۵ درصد به حداقل ۲۰ درصد تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۲ کاهش داد. این اقدام در بلند مدت به نفع صندوق‌های سرمایه‌گذاری می‌باشد زیرا پائین‌ترین نرخ بازدهی در پرتفوی صندوق‌های سرمایه‌گذاری به اوراق دولتی اختصاص دارد و کاهش نصاب اوراق دولتی موجب افزایش بازدهی صندوقها در بلند مدت می‌شود. اما در کوتاه مدت باعث عرضه اوراق دولتی در بازار و بالارفتن نرخ و پائین آمدن قیمت اوراق می‌شود که باعث وارد شدن زیان به صندوقها می‌گردد

برنامه‌های بانک مرکزی برای سال ۱۴۰۳

- ▲ اولویت اصلی بانک مرکزی، عملکرد مطلوب نظام بانکی است. بانک مرکزی در پی آن است که به بانک‌های ناتراز برای اجرای برنامه‌های اصلاحی کمک نماید و در تلاش است تا با هم فکری مدیران شبکه بانکی، مشکلات برطرف شود.
- ▲ برنامه‌ریزی بانک مرکزی برای پایان سال آینده دستیابی به نرخ رشد نقدینگی ۲۳ درصد با دامنه مثبت و منفی ۲ درصد و همچنین قرار گرفتن نرخ تورم نقطه به نقطه پایان سال ۱۴۰۳ در کانال ۲۰ درصد است.
- ▲ حضور بانک مرکزی در بازارهایی مانند طلا و ارز تداوم خواهد داشت و در تلاش خواهد بود تا با اعمال سیاست‌های ارزی، نوسانات نرخ ارز را به حداقل رساند.
- ▲ انتشار اوراق ارزی در مرکز مبادله جهت تأمین مالی طرح‌ها و تشویق سرمایه‌گذاری در اولویت خواهد بود.
- ▲ لازم به ذکر است که نظام بانکی در کنار تداوم پرداخت تسهیلات به بنگاه‌های مختلف اقتصادی، از طریق صدور ابزار تعهدی اعتبار اسنادی داخلی ریالی و ضمانت‌نامه نیز نسبت به مساعدت فعالان اقتصادی اقدام می‌کند.
- ▲ سیاستگذار پولی با تأکید بر اجرای سیاست کنترل مقداری به سمت افزایش سهم ابزارهای تعهدی در تأمین مالی اقتصاد در حرکت است و در راستای توسعه روش‌های تأمین مالی زنجیره‌ای، اقدام به طراحی و اجرای اوراق گواهی اعتبار مولد (گام)، کارت رفاهی متصل به گام، برات الکترونیکی و فاکتورینگ با هدف تأمین مالی واحدهای تولیدی نموده است.
- ▲ برنامه مصوب تأمین مالی اقتصاد از طریق ابزارهای تأمین مالی زنجیره‌ای در سال ۱۴۰۳ معادل ۳۵۰ هزار میلیارد تومان و به شرح زیر است:

سهمیه تعیین شده (هزار میلیارد ریال)	ابزارهای تعهدی تأمین مالی زنجیره‌ای
۲,۰۰۰	اوراق گام برای بنگاه‌های اقتصادی
۲۰۰	اوراق گام برای شرکت‌های دانش‌بنیان
۵۰۰	کارت رفاهی متصل به اوراق گام
۸۰۰	برات الکترونیکی و سایر ابزارهای تأمین مالی زنجیره‌ای
۳,۵۰۰	جمع کل

- ▲ در ادامه به توضیح اجمالی برخی اهم ابزارهای تأمین مالی زنجیره‌ای پرداخت شده است.

گواهی اعتبار مولد (گام)

- ▲ اوراق گام جهت خرید نهاده (اهم از کالا و خدمات) توسط بانک یا موسسه اعتباری عامل دارای مجوز از بانک مرکزی برای متقاضی صادر می‌شود و دارای ویژگی‌های زیر است:
 - با نام، غیر کاغذی و بدون کوپن سود
 - در قطعات استاندارد شده با ارزش اسمی یک میلیون ریال
 - با سررسیدهای حداقل یک ماه و حداکثر تا ۱۲ ماه
- ▲ بنگاه متعهد (شخص حقوقی و خریدار نهاده اعم از کالا و خدمات) مکلف است برای استفاده از اعتبار تأیید شده خود، توسط بانک یا موسسه اعتباری عامل جهت صدور اوراق گام، تقاضای خود را به همراه معرفی متقاضی (فروشنده نهاده) و مدارک مثبت حسب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام به بانک یا موسسه اعتباری عامل دارای مجوز صدور اوراق گام، ارائه نماید.
- ▲ سقف اعتباری هر بنگاه متعهد، معادل ۲۰۰ درصد از فروش سال آخر آن بنگاه بر مبنای صورت‌های مالی حسابرسی شده پس از کسر مانده تسهیلات مرتبط با تأمین مالی سرمایه در گردش بنگاه مربوطه و تعهدات ناشی از اوراق گام قبلی منتشر شده نزد شبکه بانکی منوط به استعلام صورتحساب الکترونیکی و انتقال در زنجیره تأمین، تعیین می‌گردد.
- ▲ استفاده از اوراق گام برای پرداخت بدهی مالیاتی، تأمین اجتماعی و حقوق دولتی، برای متقاضیان سوم اوراق گام و بعد از آن (اوراق گام با مدت تا سررسید کمتر از ۳ ماه) امکان‌پذیر است. شایان ذکر است فروش اوراق در بازار سرمایه و یا خرید دین آن توسط سازمان‌ها و نهادهای دولتی طرف معامله، امکان‌پذیر نیست.
- ▲ بنگاه متعهد مکلف است در سررسید اوراق گام، نسبت به ایفای تعهد خود (تأمین وجه اوراق گام صادره برای بنگاه متقاضی) به بانک یا موسسه اعتباری عامل اقدام نماید و بانک یا موسسه اعتباری عامل موظف است نسبت به واریز مبلغ اوراق گام صادرشده تا یک روز پیش از سررسید به حساب سپرده‌گذاری مرکزی اقدام نماید.
- ▲ بانک یا موسسه اعتباری عامل اجازه ندارد اوراق گام صادره در اختیار بنگاه متقاضی اول را به بازار سرمایه منتقل و یا خرید دین نماید و از متقاضی دوم به بعد، انتقال اوراق به بازار سرمایه و یا خرید دین آن، جمعاً به میزان ۲۵ درصد مبلغ اوراق هر متقاضی امکان‌پذیر است.
- ▲ در صورت عدم ایفای تعهد از سوی بنگاه متعهد، ایجاد هر گونه تعهدات و یا اعطای تسهیلات به بنگاه متعهد، از زمان پرداخت وجه اوراق گام نکول شده از سوی بانک یا موسسه اعتباری عامل تا زمان وصول کامل مطالبات، از سوی هر یک از بانک‌ها و یا موسسات اعتباری ممنوع است و بنگاه متعهد، حداقل تا شش ماه پس از زمان تسویه بدهی اوراق گام نکول شده قبلی، ممنوعیت بهره‌مندی از صدور اوراق گام را داراست.
- ▲ سقف کلی صدور اوراق گام توسط شبکه بانکی و سقف ضمانت هر بانک یا موسسه اعتباری عامل توسط هیأت عامل بانک مرکزی تعیین می‌شود.

کارت رفاهی متصل به اوراق گام

- ▲ کارت رفاهی متصل به اوراق گام بوده و بانک یا موسسه اعتباری می‌تواند به وسیله آن و در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه، به مشتری حقیقی تا سقف معینی، اعتبار جهت پرداخت وجه خرید کالا اعطاء نماید.
- ▲ بانک یا موسسه اعتباری باید در پایان مقطع زمانی مورد توافق با پذیرنده، صورتحساب کارت‌های رفاهی استفاده شده را از پذیرنده کارت رفاهی (فروشنده کالا) دریافت و تجمیع نماید. سپس به میزان مجموع مبالغ، اوراق گام را به نفع هر پذیرنده و با تعهد و وکالت از مشتریان صادر نماید.
- ▲ بانک یا موسسه اعتباری در چارچوب قرارداد منعقد شده با مشتری، وجه اوراق گام را مطابق اقساط (حداکثر ۲۴ ماهه) مورد توافق، از مشتری اخذ می‌نماید. شایان ذکر است بانک یا موسسه اعتباری باید تعداد اقساط را طوری برنامه‌ریزی نماید که نسبت مدت اوراق گام به مدت اقساط، کمتر از دو سوم و بیشتر از یک دوم باشد.
- ▲ سررسید اوراق گام حسب توافقات صورت گرفته بانک یا موسسه اعتباری با پذیرنده در چارچوب ضوابط و مقررات اوراق گام با سررسیدهای حداقل یک ماه و حداکثر تا ۱۲ ماه است.

برات الکترونیکی

- ▲ برات الکترونیکی علاوه بر دارا بودن کلیه ویژگی‌های ذکر شده در ماده ۲۲۳ قانون تجارت، غیر کاغذی و با سررسیدهای حداقل یک ماه و حداکثر یک سال است.
- ▲ این نوع برات، با درخواست برات‌دهنده (بنگاه خریدار) در وجه یا به حواله کرد دارنده برات (بنگاه فروشنده) و از طریق سامانه برات صادر می‌شود.
- ▲ بانک یا موسسه اعتباری می‌تواند براساس اعتبار برات‌دهنده، نسبت به قبول برات الکترونیکی و تأدیه کل مبلغ آن در سررسید اقدام نماید.
- ▲ سقف کلی قبولی برات برای هر بانک یا موسسه اعتباری توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.
- ▲ سقف اعتباری برات‌دهنده برای استفاده از خدمات برات الکترونیکی معادل ۹۰ درصد از فروش سال آخر بنگاه پس از کسر مانده تسهیلات و تعهدات مرتبط با تأمین مالی سرمایه در گردش بنگاه مربوطه نزد شبکه بانکی تعیین می‌شود.
- ▲ دارنده برات الکترونیکی می‌تواند آن را با ظهنویسی از طریق بانک یا موسسه اعتباری جهت خرید مواد اولیه و خدمات مورد نیاز در تولید محصول به بنگاه‌های فروشنده دیگر منتقل نماید.
- ▲ تنزیل برات الکترونیکی توسط دارنده برات نزد هر یک از بانک‌ها یا موسسات اعتباری، صرفاً پس از گذشت یک چهارم از زمان عمر برات یا دو بار انتقال بین بنگاه‌های عضو زنجیره، امکان‌پذیر خواهد بود.

پذیرش مطالبات قراردادی (فاکتورینگ)

- ▲ مطالبات قراردادی عبارت است از تعهدات ریالی بر ذمه کارفرما (شخص حقوقی خریدار و متعهد به پرداخت) به نفع تأمین کننده (شخص حقوقی متعهد تأمین کالا یا خدمات) در قراردادی که بین تأمین کننده و کارفرما با موضوع تأمین کالا یا خدمات منعقد شده و منبای قرارداد واگذاری است.
- ▲ قرارداد واگذاری، قرارداد سه جانبه‌ای که بین کارفرما، تأمین کننده و بانک یا مؤسسه اعتباری و یا قرارداد دوجانبه‌ای که بین تأمین کننده و بانک یا مؤسسه اعتباری به تشخیص بانک یا مؤسسه اعتباری منعقد می‌شود و بر اساس آن تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی از تأمین کننده به مؤسسه اعتباری واگذار می‌شود.
- ▲ بانک یا مؤسسه اعتباری مجاز است نسبت به پذیرش مطالبات قراردادی قبل از تاریخ سررسید آن به مبلغ توافقی، طبق شیوه‌نامه اجرایی فاکتورینگ اقدام نماید. شایان ذکر است سقف پذیرش مطالبات قراردادی بانک یا مؤسسه اعتباری به صورت سالانه توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.
- ▲ کارفرما در چارچوب قرارداد واگذاری منعقد، متعهد پرداخت مبلغ اسمی مطالبات قراردادی واگذار شده به بانک یا مؤسسه اعتباری می‌باشد.
- ▲ در صورتیکه متعهد بازپرداخت به تعهدات خود در سررسید پرداخت عمل نکند، پس از زمان ایفای تعهد، به مدت یک سال حق استفاده از فاکتورینگ را به عنوان کارفرما و تأمین کننده ندارد.

تأمین مالی کشاورزی قراردادی

- ▲ کشاورزی قراردادی، روشی از تولید است که از طریق آن، تولید کننده از طریق عقد قرارداد با یک مجری طرح، نسبت به تولید محصولات کشاورزی اقدام می‌نماید.
- ▲ به منظور استفاده از تسهیلات برای تأمین مالی سرمایه در گردش طرح‌های کشاورزی قراردادی، مجری باید جزئیات کامل طرح از جمله مشخصات و سوابق مجری، نوع فعالیت، شیوه اجرا، مشخصات محصول، قیمت خرید محصول، شرایط و زمان پرداخت و تسویه بدهی به تولید کننده، میزان تسهیلات مورد نیاز و همچنین رونوشت قرارداد موضوع کشاورزی قراردادی فیما بین مجری و تولید کننده را به بانک یا مؤسسه اعتباری ارائه کند.
- ▲ تأمین مالی در کشاورزی قراردادی مشتمل بر پرداخت به تولید کنندگان برای کشت و تهیه نهاده‌های تولید، پرداخت به مجری با هدف تکمیل زنجیره ارزش، خرید نهاده‌ها، مواد اولیه، ماشین‌آلات و اقدامات توسعه‌ای و پرداخت در راستای ارائه خدمات آموزشی، فنی، توسعه‌ای، دانش بنیان و تحقیقاتی برای ایجاد ارزش افزوده در طرح خواهد بود.
- ▲ چنانچه حسب مفاد قرارداد فی مابین مجری و تولید کننده، تسهیلات بابت پیش‌پرداخت کشاورزی قراردادی از طرف مجری به تولید کننده پرداخت شود، بانک یا مؤسسه اعتباری موظف است تسهیلات پرداختی را مستقیماً به حساب تولید کننده کارسازی کند. در مواردی که حسب مفاد قرارداد فیما بین مجری و تولید کننده، مجری متعهد به ارائه نهاده‌های کشاورزی و نظایر آن به تولید کننده باشد، در این صورت بانک یا مؤسسه اعتباری می‌تواند در ازای دریافت اسنادی که مؤید تحویل نهاده‌های کشاورزی به تولید کننده باشد، تسهیلات را مستقیماً به نفع مجری کارسازی نماید.

ایران

آمار حراج‌های دولتی

آمار حراج‌های دولتی انجام شده در سال جاری

▲ طی سی‌وسه مرحله حراج انجام شده طی سال جاری، در مجموع ۲,۲۰۰ هزار میلیارد ریال اوراق نقدی (اراد) مجوز انتشار گرفته و از این میان ۱,۷۰۳ هزار میلیارد ریال از آن به فروش رفته است.

هزار میلیارد ریال

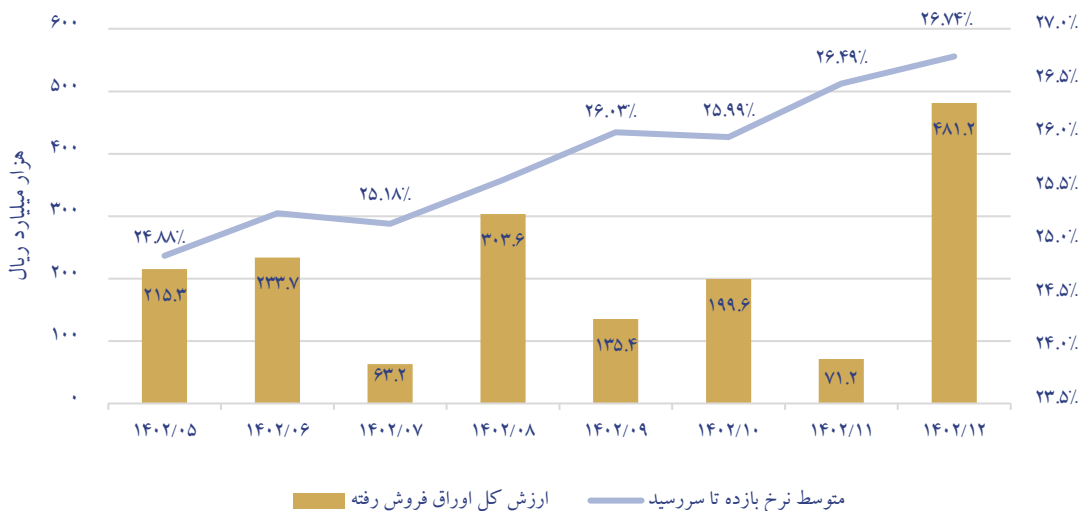
آمار اوراق تأمین مالی دولتی منتشر شده طی سال ۱۴۰۲							
مبلغ معامله شده	مبلغ عرضه شده (مجوز انتشار)	اوراق	ردیف	مبلغ معامله شده	مبلغ عرضه شده (مجوز انتشار)	اوراق	ردیف
۸۰	۸۰	اراد ۱۴۴	۱۶	۵۰	۵۰	اراد ۱۲۹	۱
۸۰	۸۰	اراد ۱۴۵	۱۷	۷۰	۷۰	اراد ۱۳۰	۲
۶۰	۶۰	اراد ۱۴۶	۱۸	۷۵	۷۵	اراد ۱۳۱	۳
۸۰	۸۰	اراد ۱۴۷	۱۹	۸۰	۸۰	اراد ۱۳۲	۴
۷۰	۷۰	اراد ۱۴۸	۲۰	۷۵	۷۵	اراد ۱۳۳	۵
۵۰	۵۰	اراد ۱۴۹	۲۱	۵۰	۵۰	اراد ۱۳۴	۶
۵۰	۵۰	اراد ۱۵۰	۲۲	۲۰	۲۰	اراد ۱۳۵	۷
۱۰۰	۱۰۰	اراد ۱۵۱	۲۳	۲۰	۲۰	اراد ۱۳۶	۸
۱۰۰	۱۰۰	اراد ۱۵۲	۲۴	۲۰	۲۰	اراد ۱۳۷	۹
۱۰۰	۱۰۰	اراد ۱۵۳	۲۵	۵۰	۵۰	اراد ۱۳۸	۱۰
۹۲	۱۵۰	اراد ۱۵۴	۲۶	۸۰	۸۰	اراد ۱۳۹	۱۱
۶	۱۵۰	اراد ۱۵۵	۲۷	۷۰	۷۰	اراد ۱۴۰	۱۲
۶	۱۰۰	اراد ۱۵۶	۲۸	۵۰	۵۰	اراد ۱۴۱	۱۳
۰	۲۰۰	اراد ۱۵۷	۲۹	۵۰	۵۰	اراد ۱۴۲	۱۴
				۷۰	۷۰	اراد ۱۴۳	۱۵

مانده نزد وزارت اقتصاد و دارایی	مبلغ معامله شده	مبلغ عرضه شده (مجوز انتشار)	جمع کل
۴۹۷	۱,۷۰۳	۲,۲۰۰	

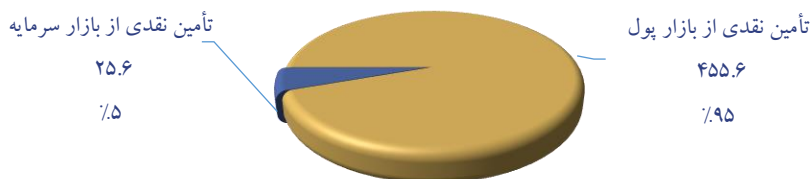
آمار حراج‌های دولتی انجام شده در سال جاری

- ▲ در اسفند ماه سال جاری، بالاخص روزهای پایانی سال، عرضه اوراق دولتی شدت بیشتری یافت و مطابق با انتظارات، بانک‌ها در صف نخست خریداران اوراق بودند. ۹۵ درصد از تأمین مالی انجام شده دولت در اسفند ماه ۱۴۰۲ به ارزش ۴۵۵.۶ هزار میلیارد ریال از محل بازار پول و بانک‌ها و مابقی به ارزش ۲۵.۶ هزار میلیارد ریال از محل بازار سرمایه بود.
- ▲ نکته قابل توجه، انتقال بخشی از اوراق خریداری شده توسط بانک‌ها به بانک مرکزی در روزهای پایانی سال بود. این انتقال، حاکی از **تأمین مالی غیرمستقیم دولت از بانک مرکزی** است و به وضوح می‌تواند سبب افزایش پایه پولی گردد.
- ▲ در این ماه و در امتداد روند قبلی، نرخ بهره با پیشرانی عملیات بانک مرکزی هم در بازار بین‌بانکی و هم در حراج‌های دولتی افزایش یافت که متعاقباً سبب افزایش نرخ تأمین مالی در تمامی بازارها شده است. متوسط نرخ بازده تا سررسید اوراق مابجه دولت از ۲۴.۷۶ درصد در حراج اول به ۲۶.۶۶ درصد در حراج آخر افزایش یافته است.
- ▲ افزایش نرخ بهره بدون ریسک و در نتیجه افزایش شدید نرخ تأمین مالی شرکت‌ها (معادل بانکی تا حدود ۳۶ درصد) سبب افزایش هزینه‌های شرکت‌ها شده و می‌تواند به وقوع رکود بیشتر منجر شود. شایان ذکر است افزایش هزینه‌های مالی شرکت‌ها، می‌تواند به افزایش قیمت محصولات نهایی تولید شده نیز بیانجامد.

ارزش اوراق دولتی فروخته (اراد) به صورت ماهانه طی سال ۱۴۰۲

ترکیب فروش اوراق طی اسفند ماه ۱۴۰۲ (ارقام به هزار میلیارد ریال)

آمار حراج‌های دولتی برگزار شده در اسفند ماه ۱۴۰۲

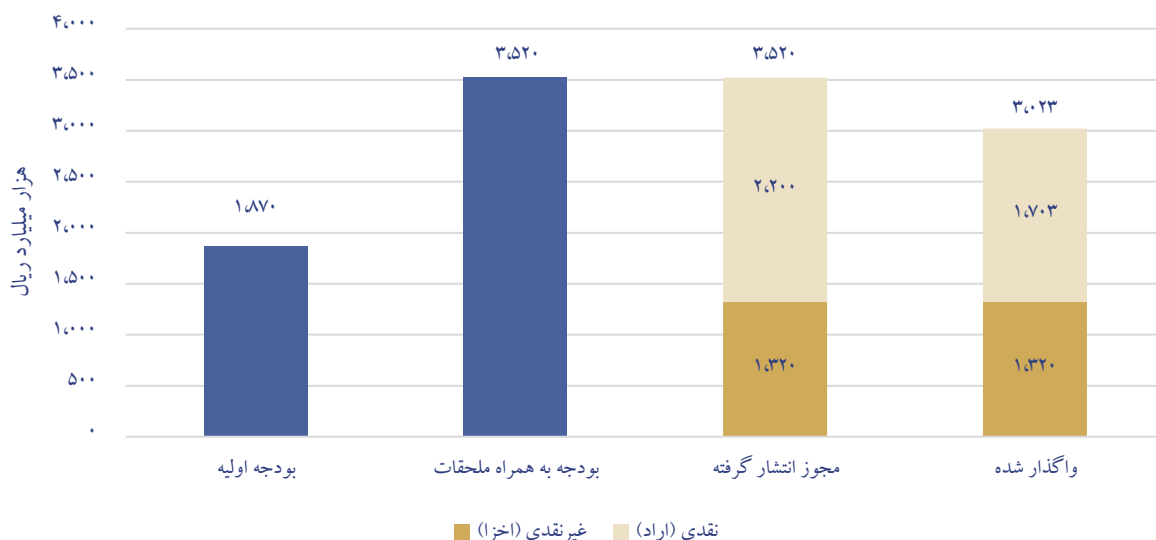
هزار میلیارد ریال

شماره حراج	تاریخ حراج	نام اوراق	مبلغ عرضه	ارزش اوراق خریداری شده توسط بانک‌ها و موسسات اعتباری (بازار پول)	ارزش اوراق خریداری شده توسط سایر فعالین بازار سرمایه	ارزش کل اوراق فروش رفته	نرخ سود اسمی	نرخ بازده تا سرسید
۳۰	۱۴۰۲/۱۲/۰۱	اراد۱۴۸	۳۵.۴۰	۰.۰	۱.۶	۱.۶	۲۰.۵٪	۲۶.۰۰٪
		اراد۱۵۰	۴۲.۵۹	۰.۰	۱.۱	۱.۱	۲۰.۵٪	۲۶.۳۰٪
۳۱	۱۴۰۲/۱۲/۰۸	اراد۱۴۸	۳۳.۸۳	۳۳.۸	۰.۰	۳۳.۸	۲۰.۵٪	۲۶.۷۰٪
		اراد۱۵۰	۴۱.۴۷	۳۳	۳.۳	۳۷	۲۰.۵٪	۲۷.۰۰٪
۳۲	۱۴۰۲/۱۲/۱۵	اراد۱۵۰	۴.۸۲	۰.۰	۴.۸	۴.۸	۲۰.۵٪	۲۷.۰۰٪
۳۳	۱۴۰۲/۱۲/۲۲	اراد۱۵۱	۱۰۰.۰	۶۸.۶	۰.۰	۶۸.۶	۲۰.۵٪	۲۶.۵۵٪
		اراد۱۵۲	۱۰۰.۰	۱۴.۰	۰.۰	۱۴.۰	۲۰.۵٪	۲۶.۷۰٪
		اراد۱۵۳	۱۰۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲۰.۵٪	۲۶.۸۵٪
		اراد۱۵۴	۱۵۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲۰.۵٪	۲۷.۱۵٪
		اراد۱۵۵	۱۵۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲۰.۵٪	۲۷.۲۵٪
		اراد۱۵۶	۱۰۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲۰.۵٪	۲۷.۳۵٪
-	۱۴۰۲/۱۲/۲۳	اراد۱۵۷	۲۰۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲۰.۵٪	۲۷.۸۰٪
		اراد۱۵۱	۳۱.۴	۳۱.۴	۰.۰	۳۱.۴	۲۰.۵٪	-
-	۱۴۰۲/۱۲/۲۶	اراد۱۵۲	۸۶.۰	۲۸.۴	۰.۰	۲۸.۴	۲۰.۵٪	-
-	۱۴۰۲/۱۲/۲۷	اراد۱۵۲	۵۷.۶	۵۳.۸	۳.۸	۵۷.۶	۲۰.۵٪	-
		اراد۱۵۳	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۰.۰	۱۰۰.۰	۲۰.۵٪	-
		اراد۱۵۴	۱۵۰.۰	۳۰.۴	۰.۰	۳۰.۴	۲۰.۵٪	-
		اراد۱۵۴	۱۱۹.۶	۶۱.۸	۰.۰	۶۱.۸	۲۰.۵٪	-
		جمع کل	-	۴۵۵.۶	۲۵.۶	۴۸۱.۲		۲۶.۷۴٪

مقایسه عملکرد با بودجه

▲ قانون بودجه در سال ۱۴۰۲، انتشار ۱,۸۷۰ هزار میلیارد ریال اوراق را پیش‌بینی نمود ولیکن ۱,۳۵۰ هزار میلیارد ریال نیز مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی و ۳۰۰ هزار میلیارد ریال نیز طبق قانون الحاق قانون بودجه به آن افزوده شد و در مجموع به ۳,۵۲۰ هزار میلیارد ریال معادل مجموع اوراق اراد و اخزا منتشر شده دولت رسید.

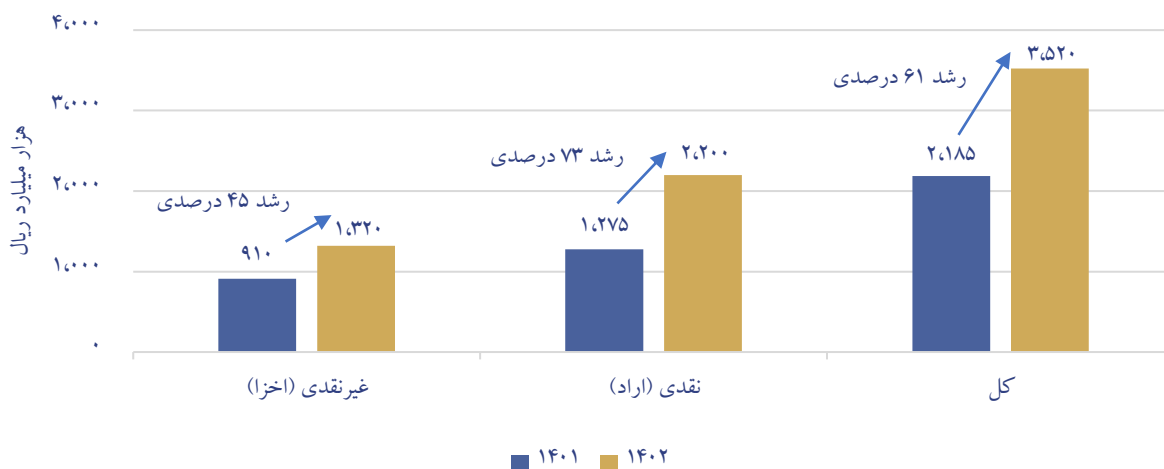
▲ طی سال ۱۴۰۲، ۲,۲۰۰ هزار میلیارد ریال از بودجه در قالب اوراق مرابحه دولت (اراد) و ۱,۳۲۰ هزار میلیارد ریال در قالب اسناد خزانه دولت (اخزا)، مجوز انتشار از سازمان بورس و اوراق بهادار گرفته است. ۱,۷۰۳ هزار میلیارد ریال از اوراق مرابحه دولت تا پایان اسفند ماه به فروش رفته است.

▲ در سال ۱۴۰۲، در مجموع ۳,۵۲۰ هزار میلیارد ریال اوراق دولتی (نقد و غیرنقد) مجوز انتشار گرفته که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶۱ درصد رشد داشته است.

▲ شایان توجه است، مبلغ اوراق نقدی دولتی (اراد) منتشر شده در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱، ۷۳ درصد رشد داشته است.

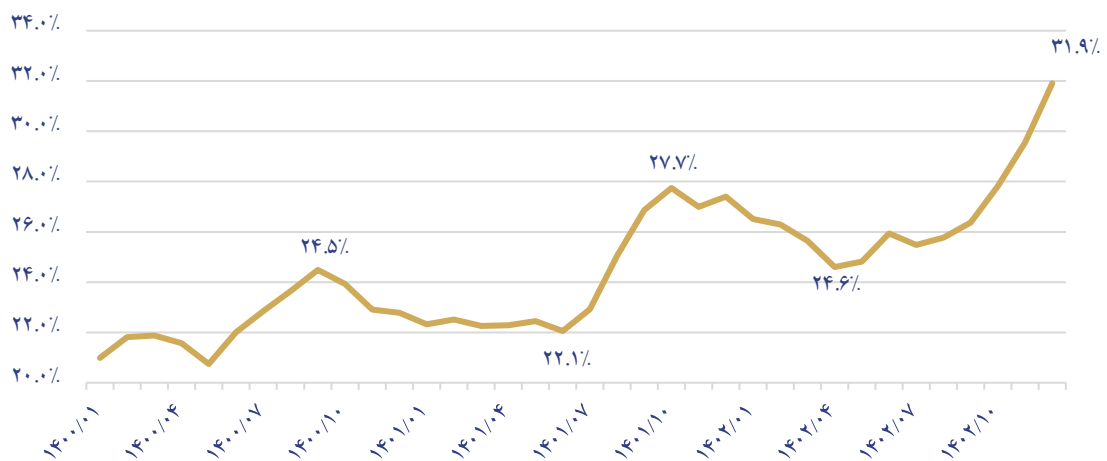
مقایسه میزان انتشار سالانه اوراق دولتی

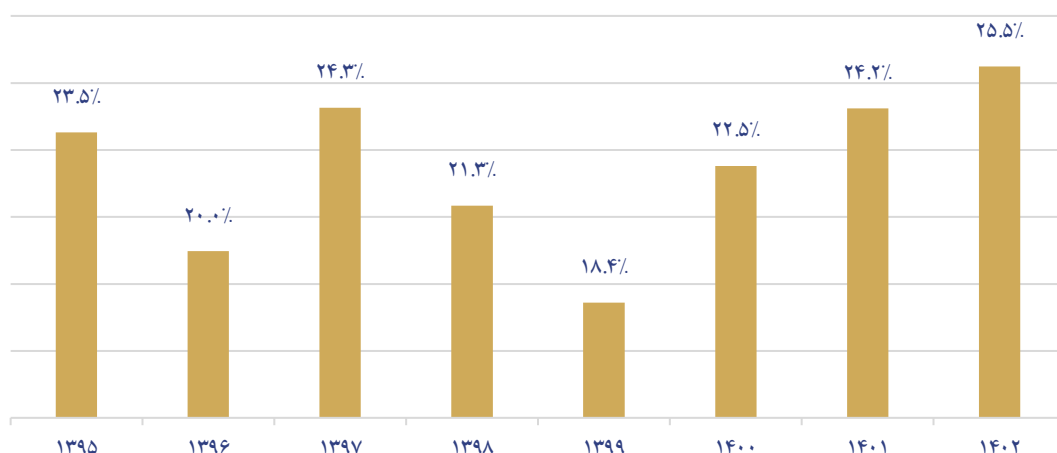
روند نرخ بهره بدون ریسک

- ▲ متوسط ماهانه نرخ بهره بدون ریسک (اخزا)، به دلیل اعمال سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی، از ۲۷.۴ درصد در اسفند ماه ۱۴۰۱ به ۳۱.۹ درصد در اسفند ماه ۱۴۰۲ افزایش یافته است.
- ▲ در مقیاس سالانه نیز، متوسط نرخ بهره در سال ۱۴۰۲ با ۱.۲ درصد افزایش نسبت به سال گذشته به ۲۵.۵ درصد رسیده است.
- ▲ **نرخ بهره بدون ریسک در حال حاضر در سطوح بالای تاریخی خود قرار دارد.**
- ▲ شایان ذکر است نرخ بهره بدون ریسک در روزهای ابتدایی فروردین ماه ۱۴۰۳ به بیش از ۳۲.۵ درصد رشد کرده است.
- ▲ افزایش نرخ اسناد خزانه اسلامی (اوراق بدون ریسک) همزمان با عدم استقبال کافی از اوراق دولتی، چشم‌انداز افزایش بیشتر نرخ بهره را محتمل می‌کند. باید توجه داشت افزایش نرخ بهره سبب تعمیق رکود در بازارهای مختلف خواهد شد.

متوسط ماهانه نرخ بهره بدون ریسک

متوسط سالانه نرخ بهره بدون ریسک

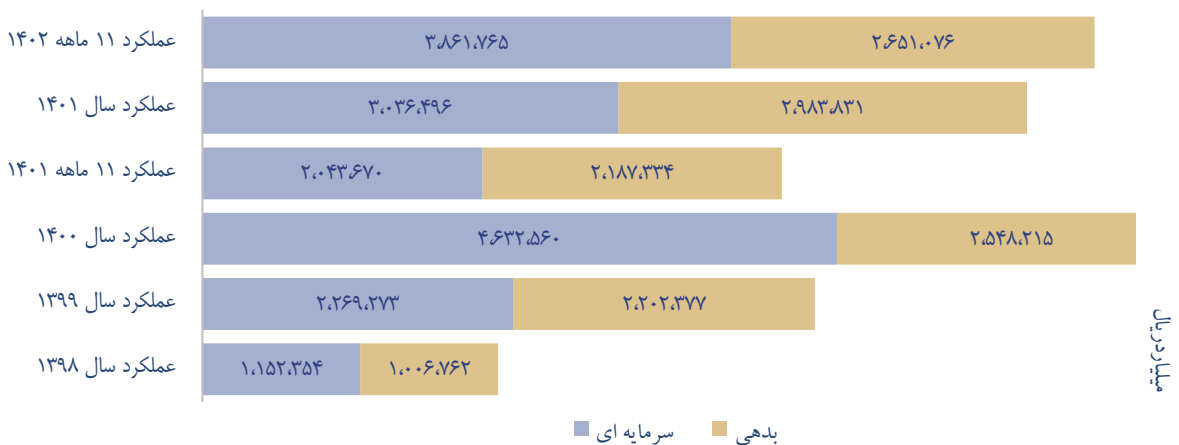
ایران

تأمین مالی از طریق بازار سرمایه؛ انتشار اوراق بدهی

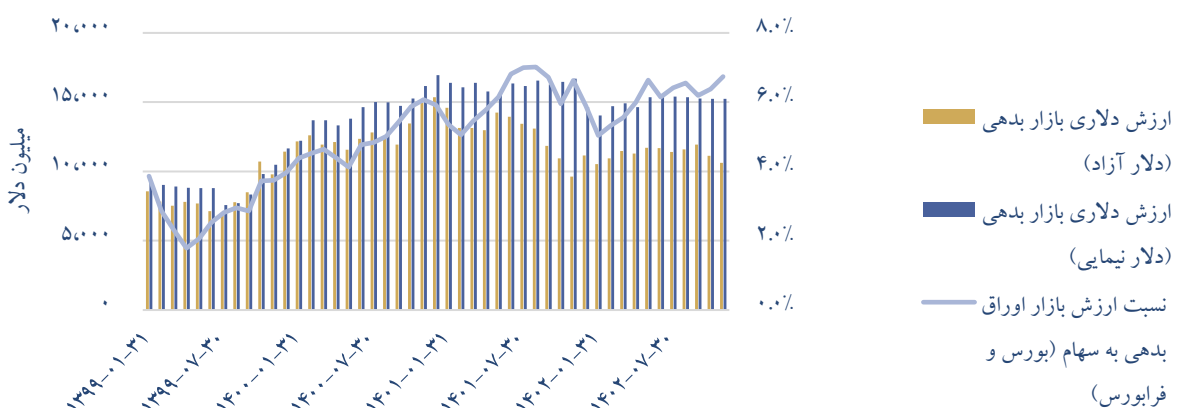
ارزش جذب و تجهیز منابع از بازار سرمایه

- ▲ طی یازده ماه ابتدایی سال ۱۴۰۲، در مجموع ۶,۵۱۲ هزار میلیارد ریال تأمین مالی از طریق بازار سرمایه صورت گرفته که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵۴ درصد رشد داشته است.
- ▲ ۵۹ درصد از مبلغ مذکور معادل ۳,۸۶۱ هزار میلیارد ریال تأمین مالی سرمایه‌ای و مابقی (معادل ۲,۶۵۱ هزار میلیارد ریال) از نوع بدهی بوده است.
- ▲ طی یازده ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۲، تأمین مالی از طریق ابزارهای سرمایه‌ای با رشد ۸۹ درصدی و از طریق ابزارهای بدهی با رشد ۲۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته روبرو بوده است.

اندازه بازار اوراق بدهی

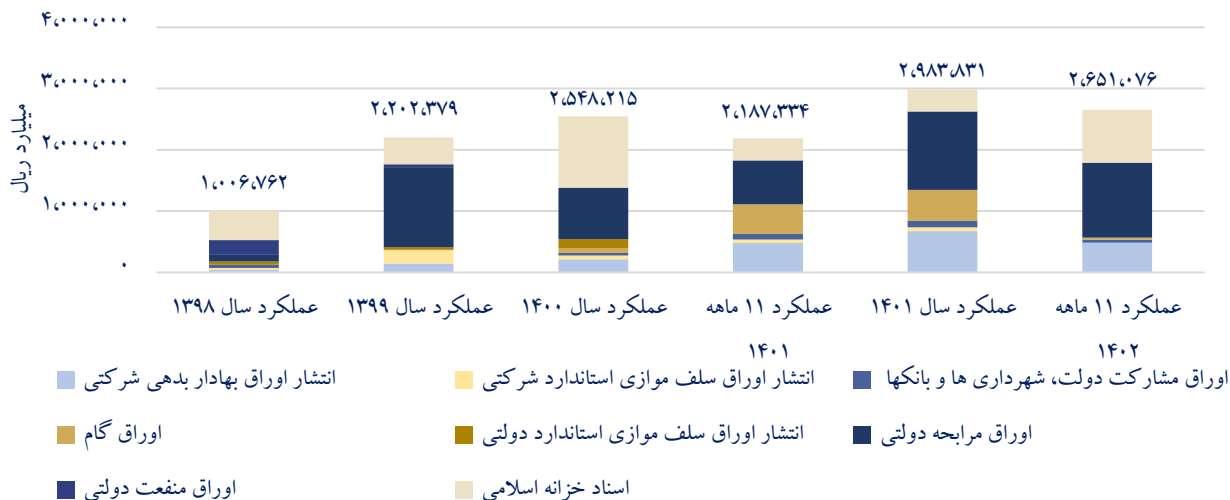
- ▲ ارزش بازار بدهی (بورس و فرابورس) در انتهای بهمن ماه ۱۴۰۲، ۶,۰۵۲ هزار میلیارد ریال معادل ۱۰,۶۱۷ میلیون دلار (با در نظر گرفتن نرخ دلار آزاد) بوده است.
- ▲ ارزش ریالی بازار بدهی طی یک سال اخیر، ۲۷ درصد رشد و ارزش دلاری (با در نظر گرفتن نرخ دلار آزاد) ۱۰ درصد افزایش یافته است.
- ▲ نسبت ارزش بازار اوراق بدهی به سهام (بورس و فرابورس) بدون احتساب صندوق‌های سرمایه‌گذاری، به ۶.۷ درصد در پایان بهمن ماه سال جاری رسیده است.
- ▲ به صورت کلی روند رو به رشد نسبت ارزش بازار اوراق بدهی به سهام حاکی از پررنگ‌تر شدن نقش این بازار است.

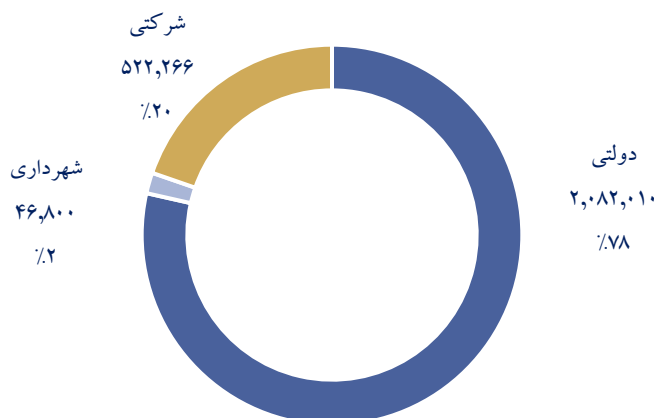
میزان انتشار اوراق بدهی

▲ طبق داده‌های سازمان بورس و اوراق بهادار، طی یازده ماه نخست سال جاری، ۳۲ درصد از کل اوراق منتشره اسناد خزانه اسلامی، ۴۶ درصد اوراق مرابحه دولتی و ۱۸ درصد اوراق بهادار بدهی شرکتی بوده است.

▲ میزان اوراق بدهی منتشره طی یازده ماه ابتدایی سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۲۱ درصد افزایش داشته است.

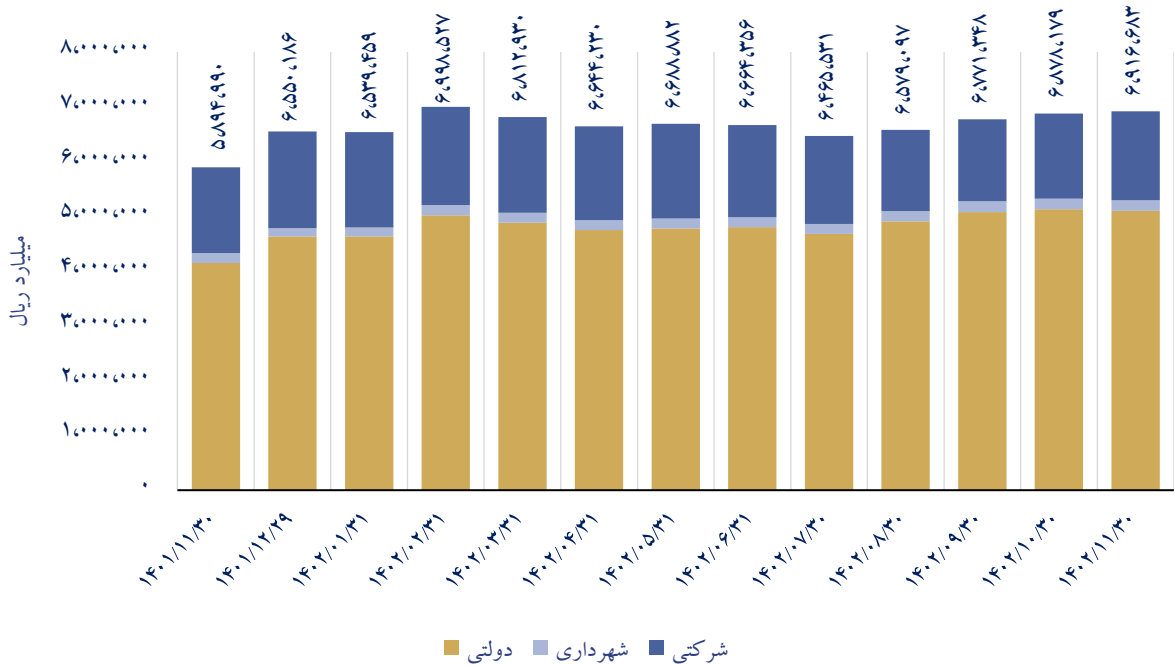
ارزش اوراق بدهی منتشره بر مبنای ماهیت ناشر یازده ماهه نخست ۱۴۰۲

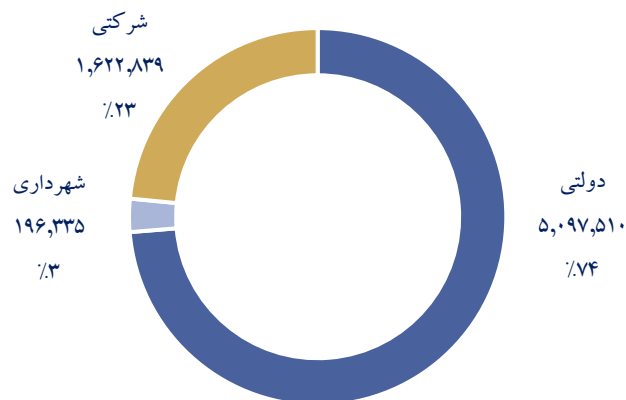
ارزش مانده اوراق بدهی

▲ ارزش مانده اوراق بدهی در پایان بهمن ماه معادل ۶,۹۱۶ هزار میلیارد ریال بوده که ۷۴ درصد از این مبلغ مربوط به اوراق دولتی (۵,۰۹۷ هزار میلیارد ریال)، ۲۳ درصد مربوط به اوراق شرکتی (۱,۶۲۲ هزار میلیارد ریال) و مابقی اوراق مربوط به شهرداری‌ها است.

روند یکساله ارزش مانده اوراق بدهی منتشره به تفکیک ماهیت ناشر

ارزش مانده اوراق بدهی منتشره به تفکیک ناشر در پایان بهمن ماه ۱۴۰۲

ایران

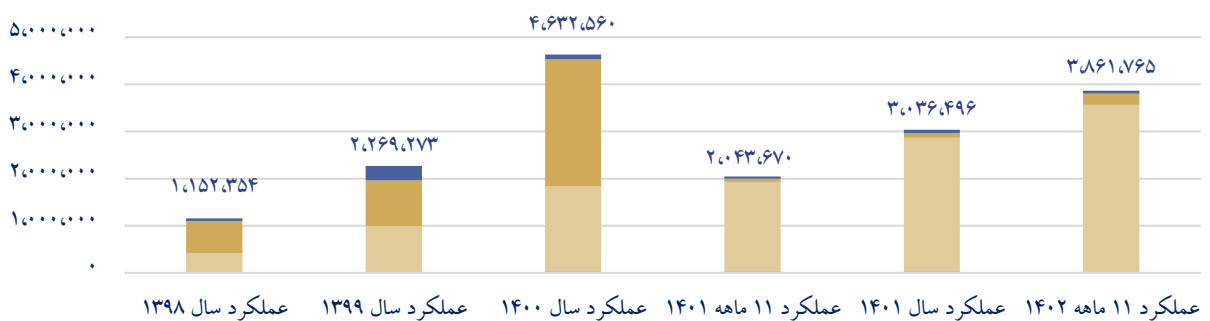
تأمین مالی از طریق بازار سرمایه؛ انتشار اوراق سرمایه‌ای

تأمین مالی از طریق انتشار اوراق سرمایه‌ای

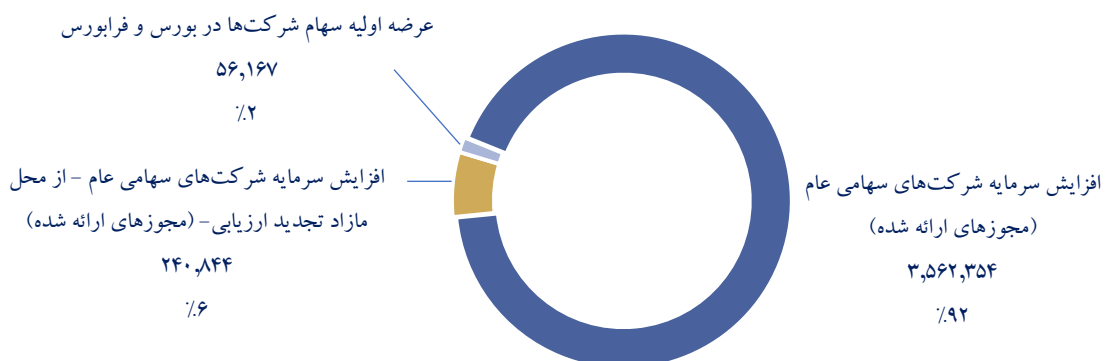
▲ طبق داده‌های سازمان بورس و اوراق بهادار، طی یازده ماه نخست سال جاری، ۳,۵۶۲ هزار میلیارد ریال افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام (بر اساس مجوزهای ارائه شده)، ۲۴۰ هزار میلیارد ریال افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام - از محل مازاد تجدید ارزیابی (بر اساس مجوزهای ارائه شده) و ۵۶ هزار میلیارد ریال عرضه اولیه سهام شرکت‌ها در بورس و فرابورس صورت گرفته که در مجموع، ۳,۸۶۱ هزار میلیارد ریال تأمین مالی از طریق ابزارهای سرمایه‌ای انجام شده است.

▲ میزان تأمین مالی انجام شده از طریق اوراق سرمایه‌ای طی یازده ماه ابتدایی سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۸۹ درصد افزایش داشته است.

- عرضه اولیه سهام شرکت‌ها در بورس و فرابورس
- افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام - از محل مازاد تجدید ارزیابی - (مجوزهای ارائه شده)
- افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام (مجوزهای ارائه شده)
- تاسیس شرکت‌های سهامی عام

ارزش تأمین مالی انجام شده از طریق ابزارهای سرمایه‌ای طی یازده ماه نخست سال ۱۴۰۲ (میلیارد ریال)

عرضه اولیه‌های انجام شده

▲ طی یازده ماه نخست سال جاری، سهام ۲۰ شرکت در بازار سرمایه به ارزش ۵۵,۴۷۹ میلیارد ریال عرضه شده است.

نماد	نام شرکت	بازار	درصد سهام عرضه شده به عموم	مبلغ عرضه (میلیارد ریال)	تاریخ عرضه
پی پاد	پرداخت الکترونیک پاسارگاد	دوم بورس	۱۲٪	۲,۳۸۷	۱۴۰۲/۰۱/۱۶
زفجر	دامپروری و کشاورزی فجر اصفهان	دوم فرابورس	۱۵٪	۱,۶۹۳	۱۴۰۲/۰۲/۳۰
عالیس	بهار رز عالیس چناران	دوم فرابورس	۱۲٪	۵,۰۷۷	۱۴۰۲/۰۳/۰۶
والماس	الماس حکمت ایرانیان	دوم فرابورس	۱۵٪	۱,۳۴۴	۱۴۰۲/۰۳/۱۰
شهر	گروه مالی شهر	دوم بورس	۱۲٪	۷,۲۸۶	۱۴۰۲/۰۳/۲۱
نیان	نیان الکترونیک	دوم فرابورس	۱۲٪	۲,۵۵۰	۱۴۰۲/۰۳/۳۱
کتوسعه	توسعه صنایع و معادن کوثر	اول فرابورس	۱۲٪	۲,۸۳۶	۱۴۰۲/۰۴/۰۵
ناما	تولیدی مخازن گاز طبیعی آسیا نامه	دوم فرابورس	۱۱٪	۱,۲۷۹	۱۴۰۲/۰۴/۱۴
غمایه	خمیر مایه رضوی	دوم فرابورس	۹٪	۹۷۰	۱۴۰۲/۰۴/۲۱
فصبا	صبا فولاد خلیج فارس	دوم فرابورس	۲٪	۳,۹۴۹	۱۴۰۲/۰۴/۲۸
فن افزار	توسعه فن افزار توسن	اول فرابورس	۱۲٪	۲,۴۸۰	۱۴۰۲/۰۵/۱۶
بمولد	مولد نیروگاهی تجارت فارس	دوم فرابورس	۱۰٪	۵,۷۷۹	۱۴۰۲/۰۵/۲۵
تکاردان	تامین سرمایه کردان	دوم بورس	۷٪	۴,۴۶۰	۱۴۰۲/۰۶/۰۸
چبرتو	پرتوبار فرابر خلیج فارس	دوم فرابورس	۱۱٪	۸۲۷۸	۱۴۰۲/۰۷/۱۲
کرومیت	توسعه معادن کرومیت کاوندگان بنا	دوم فرابورس	۱۲٪	۱,۰۴۱	۱۴۰۲/۰۸/۲۴
داتام	شرکت گروه مالی داتام	دوم بورس	۱۰٪	۱,۵۵۰	۱۴۰۲/۱۰/۰۶
نخریس	شرکت نخریسی و نساجی خسروی خراسان	دوم فرابورس	۱۲٪	۲,۳۱۷	۱۴۰۲/۱۰/۱۱
فنر	شرکت پارس فنر	دوم فرابورس	۱۲٪	۲,۵۸۳	۱۴۰۲/۱۱/۱۰
بیوتیک	شرکت آنتی بیوتیک سازی ایران	دوم فرابورس	۱۲٪	۱,۹۸۱	۱۴۰۲/۱۱/۱۸
آردینه	شرکت نشاسته و گلوکز آردینه	دوم فرابورس	۱۲٪	۳,۰۸۸	۱۴۰۲/۱۱/۲۵

ایران

صندوق‌های سرمایه‌گذاری

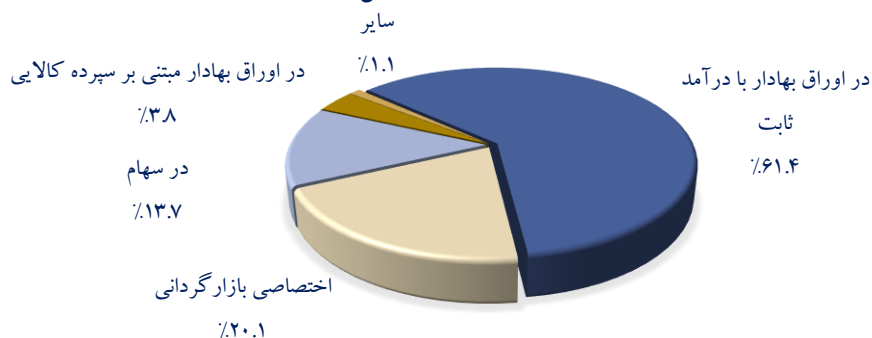
ارزش و تعداد صندوق‌های سرمایه‌گذاری در پایان اسفند ماه ۱۴۰۲

▲ مجموع ارزش خالص دارایی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری در پایان اسفند ماه سال جاری، ۸,۴۱۷ هزار میلیارد ریال بود که ۶۱.۴ درصد از آن مربوط به صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت، ۲۰.۱ درصد مربوط به صندوق‌های اختصاصی بازارگردانی، ۱۳.۷ درصد مربوط به صندوق‌های سهامی و ۳.۸ درصد مربوط به صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار مبتنی بر سپرده کالایی بوده است.

نوع صندوق	شیوه سرمایه‌گذاری	تعداد	کل ارزش خالص دارایی‌ها (میلیارد ریال)	درصد از کل
در اوراق بهادار با درآمد ثابت	صدور و ابطال	۷۸	۳,۶۸۵,۳۵۹	۴۳.۸٪
	قابل معامله	۶۳	۱,۴۸۰,۳۹۹	۱۷.۶٪
در سهام	صدور و ابطال	۶۱	۳۳۲,۷۱۷	۴.۰٪
	قابل معامله	۶۷	۸۱۷,۱۹۹	۹.۷٪
اختصاصی بازارگردانی	صدور و ابطال	۸۹	۱,۶۸۹,۱۵۰	۲۰.۱٪
در اوراق بهادار مبتنی بر سپرده کالایی	صدور و ابطال	۱	۱۰,۶۶۲	۰.۱٪
	قابل معامله	۱۴	۳۱۰,۷۴۳	۳.۷٪
مختلط	صدور و ابطال	۱۹	۳۰,۰۵۴	۰.۴٪
	قابل معامله	۶	۳۲,۰۷۲	۰.۴٪
خصوصی	صدور و ابطال	۲	۳,۴۷۱	۰.۰٪
	قابل معامله	۳	۱۳,۱۷۲	۰.۲٪
صندوق در صندوق	صدور و ابطال	۲	۳۰,۰۸۰	۰.۰٪
	قابل معامله	۲	۵,۶۲۷	۰.۱٪
جسورانه	قابل معامله	۵	۱,۵۹۸	۰.۰٪
املاک و مستغلات	قابل معامله	۱	۱,۷۰۲	۰.۰٪
جمع کل		۴۱۳	۸,۴۱۷,۰۰۵	۱۰۰٪

سهم بازار هر یک از صندوق‌های سرمایه‌گذاری

(بر مبنای ارزش خالص دارایی‌ها)

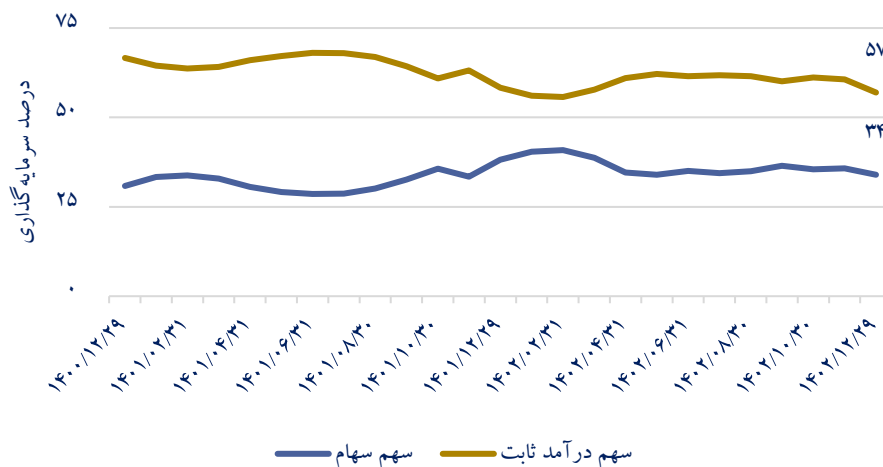
صندوق‌های جدید در اسفند ماه سال ۱۴۰۲

ردیف	نام صندوق	نماد	مدیر	تاریخ آغاز فعالیت	نوع صندوق	شیوه سرمایه‌گذاری	تعداد واحدهای سرمایه‌گذاری شده	کل ارزش خالص دارایی‌ها در پایان بهمن ماه (میلیارد ریال)
۱	بخشی بازده صنعت بیمه	بازبیمه	سیدگردان بازده	۱۴۰۲/۱۲/۱۶	در سهام	قابل معامله	۱۲۵,۷۰۱,۸۹۳	۱,۲۹۹
۲	بخشی پتروآبان	پتروآبان	سیدگردان آبان	۱۴۰۲/۱۲/۰۷	در سهام	قابل معامله	۱۴۵,۲۱۳,۴۴۴	۱,۵۰۳

روند ترکیب دارایی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری

▲ طی نیمه نخست سال جاری با توجه به روند نه چندان مطلوب بازار سرمایه و سهام شرکت‌ها، صندوق‌های سرمایه‌گذاری جهت حفظ دارایی‌های تحت مدیریت خود، آن‌ها را بیشتر به سمت اوراق بهادار با درآمد ثابت سوق دادند. این روند در ماه‌های بعد متوقف شد و همانطور که در نمودار مشاهده می‌شود در دو ماه گذشته در مجموع صندوق‌های سرمایه‌گذاری، نقدینگی از بخش سهامی و همچنین بخش اوراق با درآمد ثابت خارج شده و به سمت گواهی سپرده کالایی و سایر دارایی‌ها سوق پیدا کرده است.

روند تغییرات بخش سهام و درآمد ثابت در صندوق‌های سرمایه‌گذاری

ده صندوق برتر (از منظر بازدهی) سرمایه‌گذاری در سهام

▲ صندوق‌های سرمایه‌گذاری با ارزش خالص دارایی‌های بیش از ۱۰۰۰ میلیارد ریال در این جداول مقایسه شده است.

شیوه سرمایه‌گذاری: صدور و ابطال			
ردیف	نام صندوق	بازده یک ساله	کل ارزش خالص دارایی‌ها (میلیارد ریال)
۱	مشترک دماسنج	۳۵.۶۰	۲,۳۴۸
۲	مشترک ذوب آهن نو ویرا	۳۴.۶۸	۲,۱۶۹
۳	مشترک نوید انصار	۲۸.۲۹	۱,۱۶۸
۴	مشترک ستاره خاورمیانه	۲۵.۱۹	۲۷,۵۶۵
۵	مشترک یکم سامان	۲۴.۹۷	۲,۰۲۲
۶	مشترک ایساتیس پویای یزد	۲۴.۸۱	۱,۰۳۵
۷	مشترک کارگزاری حافظ	۲۳.۷۵	۲,۰۵۶
۸	سهام بزرگ کاردان	۲۳.۰۳	۲,۲۵۹
۹	ثروت آفرین تمدن	۲۲.۶۰	۱۰,۱۸۸
۱۰	مشترک سبحان	۲۱.۴۰	۱,۲۹۵

شیوه سرمایه‌گذاری: قابل معامله (ETF)				
ردیف	نام صندوق	نماد	بازده یک ساله	کل ارزش خالص دارایی‌ها (میلیارد ریال)
۱	ثروت هامرز	ثهام	۵۶.۰۸	۲,۱۶۷
۲	آسمان آرمانی سهام	آساس	۳۵.۱۵	۹,۲۱۷
۳	واسطه‌گری مالی یکم	دارا یکم	۳۲.۵۱	۱۶۱,۷۵۷
۴	اوج دماوند	اوج	۲۴.۷۳	۳,۵۰۷
۵	سرو سودمند مدبران	سرو	۲۳.۹۴	۱۴,۲۸۰
۶	ثروت افزون ثمین	ثمین	۲۳.۶۲	۲,۳۱۰
۷	امین تدبیرگران فردا	الماس	۲۲.۸۷	۲,۴۶۷
۸	بخشی پتروشیمی دماوند	پتروما	۲۲.۶۴	۱,۷۵۹
۹	ثروت داریوش	داریوش	۲۲.۱۸	۳,۲۸۵
۱۰	سلام فارابی	سلام	۲۲.۰۱	۳,۹۴۳

ده صندوق برتر (از منظر بازدهی) سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت

▲ صندوق‌های سرمایه‌گذاری با ارزش خالص دارایی‌های بیش از ۱۰۰۰ میلیارد ریال در این جداول مقایسه شده است.

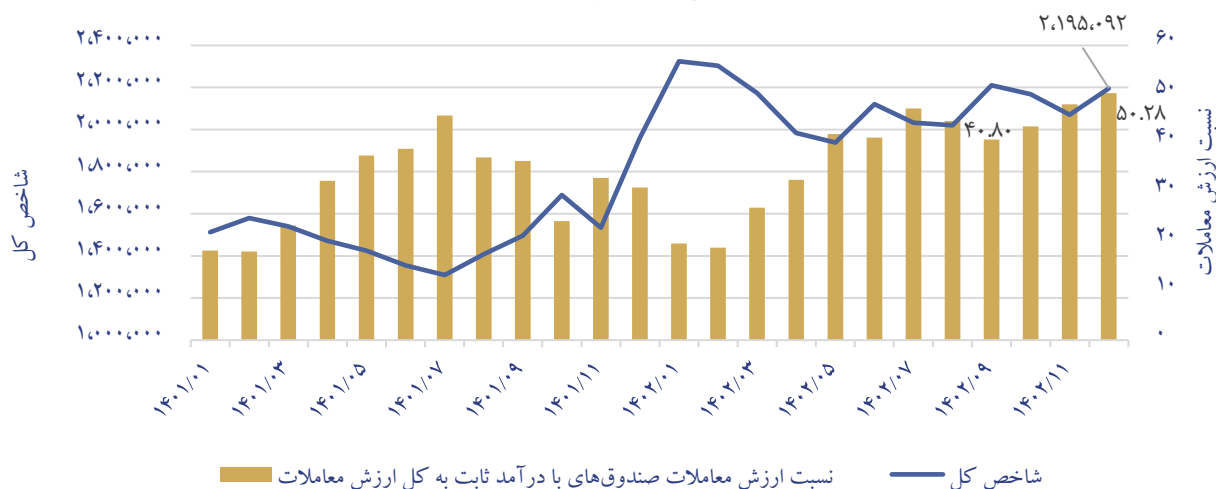
شیوه سرمایه‌گذاری: صدور و ابطال			
ردیف	نام صندوق	بازده یک ساله	کل ارزش خالص دارایی‌ها (میلیارد ریال)
۱	ارزش کاوان ایرانیان	۲۷.۶۹	۱۸,۸۱۸
۲	مروارید آگاه	۲۷.۴۵	۱,۳۷۳
۳	مشترک صنعت و معدن	۲۶.۶۵	۹,۲۱۳
۴	ارزش آفرین گلرنگ	۲۶.۳۸	۱,۹۴۷
۵	امین انصار	۲۶.۳۲	۱۳,۹۶۷
۶	مشترک افق کارگزاری بانک خاورمیانه	۲۶.۳۲	۵۹,۳۵۵
۷	الماس کوروش	۲۵.۷۴	۷,۶۴۱
۸	حکمت آشنا ایرانیان	۲۵.۷۰	۱۲,۱۹۰
۹	راسا الگوریتم	۲۵.۶۴	۱,۴۱۸
۱۰	ثابت حامی	۲۵.۳۹	۳۸۵,۶۶۶

شیوه سرمایه‌گذاری: قابل معامله (ETF)				
ردیف	نام صندوق	نماد	بازده یک ساله	کل ارزش خالص دارایی‌ها (میلیارد ریال)
۱	گنجینه آینده روشن	صایند	۴۲.۶۰	۲۵,۲۲۵
۲	در اوراق بهادار با درآمد ثابت آریا	یارا	۳۰.۵۷	۱,۱۵۸
۳	سپهر سودمند سینا	سیناد	۲۹.۷۸	۱۱,۴۶۸
۴	اعتماد داریک	داریک	۲۹.۳۸	۱۶,۸۱۸
۵	نوع دوم اعتبار	اعتبار	۲۹.۱۳	۴,۰۴۱
۶	ارزش پاداش	پاداش	۲۸.۴۷	۱۷,۵۷۷
۷	افرا نماد پایدار	افران	۲۸.۴۷	۱۳۹,۸۶۰
۸	لبخند فارابی	لبخند	۲۸.۳۱	۳۴,۹۰۴
۹	مختص اوراق دولتی بازده پایه بازار صبا	دیبا	۲۸.۱۴	۱,۲۸۷
۱۰	توسعه افق رابین	رابین	۲۸.۰۶	۴,۱۴۲

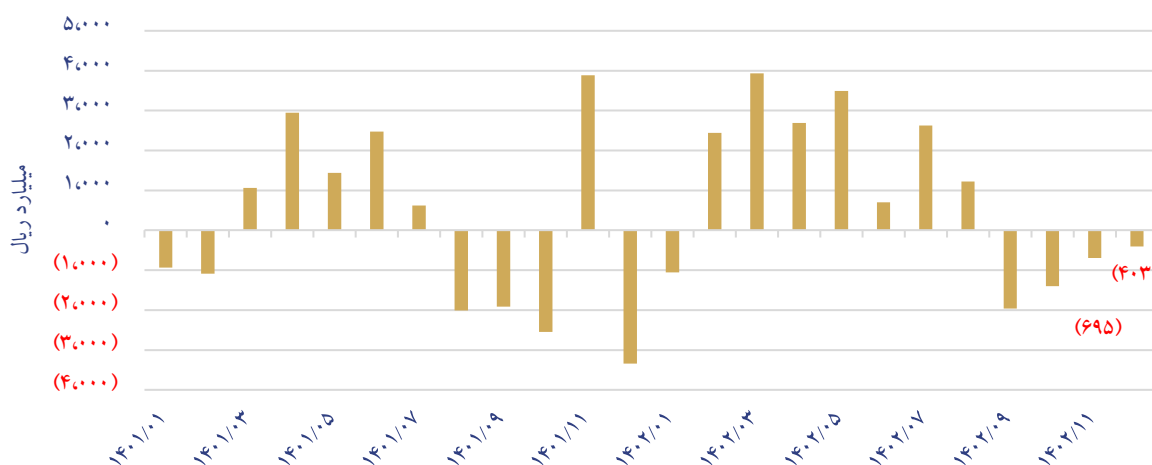
ارزش معاملات صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت

- ▲ مطابق با داده‌ها، نقدینگی موجود در بازار سرمایه از سهام خارج شده و بخشی از آن به سمت اوراق با درآمد ثابت حرکت کرده است به طوری که نسبت ارزش معاملات صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت به کل ارزش معاملات از ۴۰.۸ درصد در آذر ماه به ۵۰ درصد در اسفند ماه سال ۱۴۰۲ افزایش یافته است.
- ▲ در پایان اسفند ماه، شاخص کل ۶ درصد نسبت به ماه گذشته افزایش یافت و به عدد ۲,۱۹۵,۰۹۲ واحد رسید.
- ▲ در این ماه، همگام با خروج نقدینگی از بخش سهام، در مجموع شاهد خروج ۴۰۳ میلیارد ریال پول اشخاص حقیقی از صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت و کاهش تقاضا برای این صندوق‌ها بودیم. با خروج نقدینگی از بخش سهام و صندوق‌های درآمد ثابت، نقدینگی به سمت سایر بازارها از جمله طلا، دلار و ... حرکت کرده است.

ارزش معاملات صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت

ورود (خروج) پول حقیقی به صندوق‌های با درآمد ثابت

کا محتوای گزارش تهیه شده، صرفاً جهت بررسی بوده و شرکت سرمایه گذاری مدیریت سرمایه مدار هیچگونه مسئولیتی در قبال معاملات انجام شده با اتکاء بر اطلاعات این گزارش بر عهده ندارد. محتوای این گزارش به تنهایی نمی تواند به عنوان ارائه راه حل سرمایه گذاری، پیشنهاد معامله، ایجاب برای خرید و فروش هرگونه اوراق بهادار و یا سایر ابزارهای مالی و یا ترغیب به اتخاذ هرگونه تصمیم مالی و تجاری تلقی گردد.

کا اطلاعات و مفروضات این گزارش می تواند در هر لحظه با توجه به مفروضات تحلیل تغییر کند و این شرکت هیچگونه مسئولیتی در قبال عدم بروزرسانی این اطلاعات به عهده ندارد.